

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Rijeka

KLASA: 041-01/21-07/20
URBROJ: 613-10-23-11
Rijeka, 26. siječnja 2023.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**VIO Žrnovnica
Crikvenica Vinodol
d.o.o.,
Novi Vinodolski
za 2020.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O DRUŠTVU	8
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	8
	Sustav unutarnjih kontrola	9
	Planiranje	10
	Financijski izvještaji	10
III.	REVIZIJA ZA 2020.	20
	Ciljevi i područja revizije	20
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	20
	Metode i postupci revizije	21
	Nalaz za 2020.	22
	Provedba naloga i preporuka	49
IV.	ČLANOVI NADZORNOG ODBORA I UPRAVE	50

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija društva VIO Žrnovnica Crikvenica Vinodol d.o.o., Novi Vinodolski (dalje u tekstu: Društvo) za 2020.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o financijskom položaju (Bilanca), Račun dobiti i gubitka, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o promjenama kapitala te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Društva sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi, imovina, obveze, kapital i rezerve, projekti te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Društva za 2020. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja (dalje u tekstu: HSF1), osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- U poslovnim knjigama stanje na računu novčanih sredstava evidentirano je u iznosu od 6.966.229,00 kn, dok je u Bilanci na dan 31. prosinca 2020. iskazano u iznosu od 7.229.552,00 kn (stanje u Bilanci odgovora stanju na računima prema izvodima poslovnih banaka). Razlika u iznosu od 263.323,00 kn, prema obrazloženju financijskog direktora, odnosi se na uplate kupaca koje nisu povezane sa zaduženjima za vodne usluge zbog nedovoljnih podataka o uplatitelju sredstava.

U poslovnim knjigama, Društvo je za navedene uplate umanjilo novčana sredstva, a trebalo ih je evidentirati u okviru kratkoročnih obveza (obveze za primljene predujmove) dok ne utvrdi je li potrebno umanjiti potraživanje prema kupcu, izvršiti povrat ili evidentirati prihod. Godišnjim popisom imovine i obveza, Društvo nije popisalo stanja novčanih sredstava kako bi se uskladila stanja novčanih sredstava u poslovnim knjigama sa stanjem na računima prema izvodima poslovnih banaka.

Također, u poslovnim knjigama druge kratkoročne obveze evidentirane su u iznosu od 6.663.507,00 kn, a u Bilanci na dan 31. prosinca 2020. iskazane su u iznosu od 3.076.873,00 kn, što je manje za 3.586.634,00 kn (3.849.957,00 kn naknade za razvoj umanjeno za neprepoznate uplate kupaca 263.323,00 kn). U poslovnim knjigama prihodi budućeg razdoblja evidentirani su u iznosu od 177.554.980,00 kn, a u Bilanci na dan 31. prosinca 2020. iskazani su u iznosu od 181.404.937,00 kn, što je više za 3.849.957,00 kn. Razlike podataka evidentiranih u poslovnim knjigama i iskazanih u Bilanci na dan 31. prosinca 2020. koje se odnose na druge kratkoročne obveze i prihode budućeg razdoblja nastale su zbog neevidentiranja obračuna, naplate i utroška naknade za razvoj (3.849.957,00 kn), umanjeno za neprepoznate uplate kupaca (263.323,00 kn). Društvo u poslovnim knjigama ne evidentira naknadu za razvoj u skladu s Računovodstvenim politikama na prihodima budućeg razdoblja, nego na drugim kratkoročnim obvezama. Zbog navedenog načina evidentiranja poslovnih događaja u poslovnim knjigama podaci koji se odnose na novčana sredstva, kratkoročne obveze i prihode budućih razdoblja nisu točni.

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima dugotrajna materijalna imovina evidentirana je i iskazana u vrijednosti od 266.331.351,00 kn, a vrijednosno značajnija odnosi se na građevinske objekte u vrijednosti od 138.110.834,00 kn, imovinu u pripremi u vrijednosti od 78.124.469,00 kn te zemljište u vrijednosti od 21.758.674,00 kn. Društvo nema cjelovite podatke o zemljištima u vlasništvu, na korištenju odnosno pravu služnosti. Analitička evidencija svih zemljišta, koje Društvo ima u vlasništvu te koje koristi (prema broju zemljišne čestice, površini i katastarskoj općini odnosno lokaciji), nije ustrojena. Prema obrazloženju, ukupna se vrijednost zemljišta u poslovnim knjigama prenosila iz godine u godinu, bez podataka o broju zemljišne čestice, površini, zemljišnoknjižnom ulošku te katastarskoj općini. U okviru imovine u pripremi evidentirana su ulaganja u rekonstrukciju vodovodne mreže radi smanjenja gubitka vode, u vrijednosti od 4.269.557,00 kn koja su okončana, a nisu knjigovodstveno prenesena u imovinu u uporabi. Odluke o stavljanju imovine u uporabu nisu donesene te nije obračunavana amortizacija, a posljedica toga je više evidentirana i iskazana vrijednost imovine u pripremi te manje evidentirana i iskazana vrijednost imovine u uporabi i ispravak vrijednosti imovine te rashodi amortizacije.

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima Društvo nije evidentiralo ni iskazalo obvezu u iznosu od 1.218.144,00 kn prema Hrvatskim vodama za Projekt prve faze kanalizacije sanitarnih otpadnih voda naselja Jadranovo sufinanciran prijašnjih godina iz fondova Europske unije. Navedena sredstva u poslovnim knjigama Društvo evidentira na računu odgođenih prihoda (prema investiciji i izvoru financiranja).

Agencija za reviziju sustava provedbe programa Europske unije utvrdila je nepravilnost u vođenju spomenutog Projekta (znatna izmjena elemenata ugovora u odnosu na dokumentaciju za nadmetanje) te je određen financijski ispravak od 25,0 % prihvatljivih troškova prema Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava. U ožujku 2019. Hrvatske vode (posredničko tijelo) donijele su Odluku o nepravilnosti te su podnijele zahtjev za povratom novčanih sredstava u iznosu od 1.218.144,00 kn. Nakon pokrenutog upravnog spora protiv rješenja Hrvatskih voda i izjavljene žalbe, Visoki upravni sud u studenome 2020. potvrdio je da Društvo treba vratiti navedena sredstva. Društvo je sredstva vratilo na račun Hrvatskih voda u travnju 2021. S obzirom na to da je sudskom presudom iz studenoga 2020. potvrđeno vraćanje sredstava i da su sredstva uplaćena u travnju 2021. (prije sastavljanja financijskih izvještaja za 2020.), Društvo je trebalo u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za navedeni iznos umanjiti račun odgođenih prihoda te evidentirati i iskazati kratkoročnu obvezu prema Hrvatskim vodama, što nije učinjeno.

Popis imovine i obveza za 2020. je obavljen, ali nije cjelovit. Dugotrajna materijalna imovina popisana je samo količinski, a popisne liste ne sadrže pojedinačne vrijednosti u novčanom iznosu te knjigovodstveno stanje nije usklađeno sa stvarnim stanjem odnosno stanjem utvrđenim popisom. Imovina u pripremi u vrijednosti od 78.124.469,00 kn nije popisana i nije procijenjen stupanj dovršenosti imovine. Potraživanja u iznosu od 9.802.485,00 kn i obveze u iznosu od 217.385.097,00 kn popisani su po vrsti prihoda i rashoda prema skupinama računa iz Računskog plana, a popis pojedinačnih kupaca, dobavljača, poslovnih banaka za kredite s pojedinačnim iznosima nije sastavljen. Isto tako, nije analizirana starosna struktura potraživanja iz koje bi bilo vidljivo postoje li kašnjenja u naplati, koji su razlozi nepravodobne naplate te je li pokrenut postupak za naplatu dospjelih potraživanja. U Izvješću središnjeg povjerenstva o obavljenom popisu, navedeno je da novčana sredstva odgovaraju iskazanom stanju u poslovnim knjigama bez navođenja o kojim se iznosima radi. Uprava nije donijela odluku o načinu evidentiranja viška materijala u iznosu od 110.616,00 kn te o rashodovanju sitnog inventara i auto guma nabavne vrijednosti od 77.665,00 kn. Godišnjim popisom imovine i obveza nisu popisana potraživanja za predujam dan izvoditelju radova na sustavu odvodnje otpadnih voda u vrijednosti od 22.350.787,00 kn, nematerijalna imovina u pripremi te ulaganja u računalni softver, licence, tehničko-tehnološku dokumentaciju te prava služnosti na zemljištu u vrijednosti od 2.407.105,00 kn, ulaganja u vrijednosne papire (dionice trgovačkog društva) u vrijednosti od 651.659,00 kn te dugotrajna potraživanja od Grada Novog Vinodolskog u vrijednosti od 168.030,00 kn. Osnovna svrha popisa je utvrđivanje stvarnog stanja imovine i obveza te usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. (točka 3. Nalaza)

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Društva za 2020. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Društvo nije donijelo poslovni plan za četverogodišnje razdoblje koji uključuje 2020. Navedeni plan treba sadržavati financijski plan, plan gradnje komunalnih vodnih građevina, plan održavanja komunalnih vodnih građevina, plan zaduživanja te okvirni plan radnih mjesta s izdacima poslovanja. Također, Plan gradnje komunalnih vodnih građevina za 2020. nije dostavljen Hrvatskim vodama radi pribavljanja mišljenja o usklađenosti s višegodišnjim programom gradnje i nije objavljen na mrežnim stranicama Društva. (točka 2. Nalaza)
- Društvo obavlja pročišćavanje otpadnih voda putem dva pročišćavača drugog stupnja te je bilo u obvezi utvrditi cijenu navedene vodne usluge, što nije učinjeno. Navedenu uslugu ne naplaćuje korisnicima kojima pruža uslugu pročišćavanja otpadnih voda, nego su pri utvrđivanju cijene usluge javne odvodnje troškovi pročišćavača uključeni u obračun cijene javne odvodnje, tako da uslugu pročišćavanja otpadnih voda naplaćuje svim korisnicima javne odvodnje prema Odluci o cijeni vodnih usluga. (točka 4. Nalaza)
- Troškovi osoblja iznose 13.764.319,00 kn i čine 30,9 % ukupnih troškova. U travnju 2019. Društvu je pripojeno društvo Murvica d.o.o., Crikvenica na temelju Ugovora o jedinstvenom isporučitelju vodnih usluga, čime je preuzet 21 zaposlenik. S preuzetim zaposlenicima nisu zaključeni novi ugovori o radu, nego su primjenjivani ugovori o radu preuzeti iz pripojenog društva Murvica d.o.o., Crikvenica. Prema odredbi članka 27. Ugovora o jedinstvenom isporučitelju vodnih usluga (iz travnja 2019.), utvrđeno je da će Društvo preuzeti sve zaposlenike društva Murvica d.o.o., Crikvenica prenošenjem svih ugovora o radu na novog poslodavca (odnosno na Društvo) uz zadržavanje svih prava i obveza iz radnog odnosa koje su stekli do dana pripajanja. Od statusne promjene (travanj 2019.) do 23. prosinca 2021. Društvo nije donijelo propise, pravilnike i druge unutarnje akte kojima bi utvrdilo novu organizacijsku strukturu, sistematizaciju radnih mjesta te uredilo plaće i materijalna prava zaposlenika, iako je bilo u obvezi prema članku 12. Društvenog ugovora. Koeficijenti za obračun plaća za ista radna mjesta nisu jednoobrazno utvrđeni. Revizijom je utvrđeno da se obračun i isplata plaća te drugih materijalnih prava zaposlenika obavlja primjenom dva različita unutarnja akta (za zaposlenike Društva na temelju Pravilnika o radu iz lipnja 2013. i listopada 2017. i 2018. te Sistematizacije radnih mjesta, a za preuzete zaposlenike Sistematizacija radnih mjesta s koeficijentima složenosti poslova iz ožujka 2019. te Kolektivni ugovor pripojenog društva Murvica d.o.o., Crikvenica iz siječnja 2013.). Primjenjujući različite unutarnje akte i ugovore o radu, dio preuzetih zaposlenika prima plaće za radna mjesta na kojima su raspoređeni kod prijašnjeg poslodavca. Također, radna mjesta preuzetih zaposlenika imaju veće koeficijente složenosti poslova od radnih mjesta zaposlenika Društva u okviru istih sektora poslova. S obzirom na to da preuzeti zaposlenici pripojenog društva Murvica d.o.o., Crikvenica nisu raspoređeni na nova radna mjesta u Društvu, ne može se utvrditi koje poslove obavljaju i u okviru koje organizacijske jedinice.

Također, revizijom je utvrđeno da se i naknada troškova prijevoza na posao i s posla obračunavala i isplaćivala na temelju različitih unutarnjih akata i odluka direktora kojim su različito uređena navedena prava zaposlenika te u različitim iznosima. Nepostojanjem jedinstvene sistematizacije nisu utvrđena radna mjesta s opisom poslova čime bi bila osigurana jasna podjela ovlasti i odgovornosti za realizaciju poslovnih ciljeva te uspostavljen temelj za vrednovanje radnih mjesta i izradu sustava plaća.

Tijekom 2020. pojedinim zaposlenicima je, u okviru plaće, isplaćena stimulacija u ukupnom brutoiznosu od 192.107,00 kn. Nagrađivanje zaposlenika za povećane rezultate rada (stimulacija) propisano je odredbama Pravilnika o radu Društva iz 2013., 2017. i 2018. Navedenim Pravilnikom utvrđeni su kriteriji za nagrađivanje, ali nisu utvrđena mjerila za obračun kriterija. Od ukupno 121 zaposlenika Društva, stimulacija je isplaćena za 49 zaposlenika. Stimulacije su isplaćivane mjesečno na temelju odluka člana Uprave Društva u kojima je navedeno da se odobrava stimulacija zbog izvanrednog učinka i rezultata rada. Nije obrazloženo ni vidljivo koja su mjerila za izvanredne učinke i rezultate rada odnosno koje su rezultate zaposlenici postigli. Pojedinim zaposlenicima (12), isplaćena je stimulacija u visini jedne prosječne brutoplaće u rasponu od 1.438,00 kn do 14.146,00 kn. Također, pojedinim zaposlenicima (49) isplaćena je stimulacija do 20,0 % osnovne brutoplaće u rasponu od 122,00 kn do 2.227,00 kn. Sedam zaposlenika primalo je stimulaciju prema dvije osnove odnosno u visini jedne prosječne brutoplaće i stimulaciju do 20, 0 % osnovne brutoplaće. (točka 5. Nalaza)

- Dospjela potraživanja koncem godine iznose 15.470.874,00 kn i u odnosu na prethodnu godinu veća su za 1.340.928,00 kn ili 22,0 %. Dospjela potraživanja koja su utužena ili prijavljena u stečajnu masu te za koje su pokrenute ovrhe ili postupci predstečajne nagodbe iznose 6.145.214,00 kn. Mjere naplate (opomena pred tužbu, obustava isporuke vodnih usluga te ovršni prijedlozi) poduzete su za potraživanja ukupno u iznosu od 5.669.494,00 kn, dok ovrhe za više od 600 kupaca nisu pokrenute. Prema obrazloženju Društva, razlozi su pandemija koronavirusa, nepotpuni podaci o kupcima (nedostaje osobni identifikacijski broj, nepotpune su adrese ili se promijenio vlasnik nekretnine) te promjene računovodstvenog programa. (točka 6. Nalaza)
- Gubitak vode (razlika između zahvaćene i isporučene količine vode) u 2020. bio je 1 352 610 m³ vode ili 42,5 %. Prema podacima Društva, gubici u vodoopskrbnoj mreži u 2018. i 2019. bili su 37,0 % i u 2020., u odnosu na prijašnje godine, povećani su na 42,5 %. Gubitak vode u 2021. bio je 1 380 552 m³ vode ili 40,6 %, dok je od siječnja do studenoga 2022. gubitak bio 1 300 195 m³ vode ili 38,7 %. Prema obrazloženju člana Uprave, razlog povećanja gubitaka vode dijelom je pad prodaje vode i loša turistička sezona uzrokovane pandemijom koronavirusa, a dijelom provođenje projekta Sustav odvodnje otpadnih voda aglomeracije Novi Vinodolski, Crikvenica i Selce koji zahtijeva testiranja i ispiranja vodoopskrbne mreže. Prema Strategiji upravljanja vodama Republike Hrvatske, potrebno je smanjiti gubitke vode iz javnih vodoopskrbnih sustava na prihvatljive vrijednosti od 15,0 % do 20,0 %, a Europska unija prihvatljivim smatra od 15,0 % do 18,0 %.

U cilju smanjenja gubitaka u vodoopskrbnom sustavu, Društvo je s trgovačkim društvom sredinom 2018. zaključilo Okvirni sporazum na tri godine i dva dodatka Okvirnom sporazumu zbog nepredviđenih radova prema kojemu su ugovoreni radovi u vrijednosti od 6.621.943,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Na temelju Okvirnog sporazuma, za navedene radove od 2018. do 2021. zaključena su četiri godišnja ugovora prema kojima su radovi izvedeni u vrijednosti od 6.620.743,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (u 2018. u vrijednosti od 570.526,00 kn, u 2019. u vrijednosti od 1.595.104,00 kn, u 2020. u vrijednosti od 2.760.066,00 kn, u 2021. u vrijednosti od 1.528.352,00 kn te u 2022. u vrijednosti od 166.695,00 kn). Nakon završetka radova (svakog od tri godišnja ugovora), izvoditelj nije dostavio izvješća o smanjenju gubitaka na vodoopskrbnoj mreži odnosno postignutim uštedama, a što je bio u obvezi prema ugovorima. Prema Okvirnom sporazumu obavljena je primopredaja radova i u listopadu 2022. sastavljen je Izvještaj o završnom stanju, prema kojem je utvrđeno da po provedenim mjerenjima i usvojenom izvještaju nultog stanja gubitaka utvrđen gubitak u sustavu iznosi 41,5 l/s. Ugovorenim aktivnostima gubitak je smanjen na 28,4 l/s ili za 31,5 % te se smatra da je izvoditelj postigao ugovoreni rezultat. (točka 7. Nalaza)

Isticanje pitanja

Državni ured za reviziju skreće pozornost na točku 8. Nalaza, u kojoj su opisane činjenice u vezi s provođenjem projekta Sustav odvodnje otpadnih voda aglomeracije Novi Vinodolski, Crikvenica i Selce koji je u tijeku. Vrijednost projekta utvrđena je u iznosu od 367.636.276,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, a razdoblje provedbe je od 2018. do 2023. Projekt se sufinancira iz sredstava Europske unije u iznosu od 261.119.567,00 kn, a preostali iznos od 106.516.709,00 kn iz sredstava Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, Hrvatskih voda i Društva. Nakon provedenih postupaka nabave i zaključenih ugovora, procijenjena vrijednost projekta povećana je na 485.009.876,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, što je 117.373.600,00 kn ili 31,9 % više. Radovi na projektu ne provode se u cijelosti planiranom dinamikom zbog poteškoća koje je imao izvoditelj radova. Nadalje, kašnjenje u provođenju postupka javne nabave za ključnu aktivnost koja je u tijeku (projektiranje, izgradnju i puštanje u rad uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, postrojenja za sušenje mulja i glavnih transportnih crpnih stanica), procijenjene vrijednosti od 185.000.000,00 kn može uvjetovati kašnjenje u odnosu na ugovoreni rok završetka projekta (konac 2023.) i povećanje vrijednosti radova. Skreće se pozornost da je u općim uvjetima Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava predviđena mogućnost raskida u slučaju neispunjavanja ugovornih obveza. Navedene činjenice nisu utjecale na izražavanje mišljenja.

Obveze Društva

Društvo je obvezno pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijave ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O DRUŠTVU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Društvo je rješenjem Trgovačkog suda u Rijeci iz siječnja 1997. upisano kao komunalno trgovačko društvo s ograničenom odgovornošću. U prosincu 2013. Društvu je pripojen dio Komunalnog trgovačkog društva Ivanj d.o.o., Novi Vinodolski na temelju Ugovora o podjeli i preuzimanju, čime je preuzeto obavljanje djelatnost javne odvodnje na području Grada Novog Vinodolskog i Općine Vinodolske općine. Rješenjem Trgovačkog suda u Rijeci iz svibnja 2019., u sudski registar upisano je pripajanje društva Murvica d.o.o., Crikvenica, na temelju Ugovora o jedinstvenom isporučitelju vodnih usluga, čime je preuzeta djelatnost odvodnje na području Grada Crikvenice.

Od svibnja 2019. Društvo posluje pod nazivom Vodovod i odvodnja Žrnovnica Crikvenica Vinodol d.o.o., za pružanje vodnih usluga. Na temelju Društvenog ugovora iz travnja 2019., Društvo obavlja djelatnost javne vodoopskrbe i odvodnje kao javni isporučitelj vodnih usluga na području gradova Novog Vinodolskog i Crikvenice te Općine Vinodolske općine. Navedenim ugovorom, između ostalog, određeni su tvrtka i sjedište, predmet poslovanja, temeljni kapital, poslovni udjeli te tijela Društva. Temeljni kapital iznosi 71.234.900,00 kn. Osnivači su gradovi Crikvenica i Novi Vinodolski svaki po 43,0 % te Vinodolska općina s 14,0 % poslovnog udjela. Sjedište Društva je Ulica Dobrova 22, Novi Vinodolski. Na temelju Zakona o vodama, koncem 2021. Vlada Republike Hrvatske donijela je Uredbu o uslužnim područjima (Narodne novine 147/21), prema kojoj je određeno uslužno područje 27 koje obuhvaća gradove Crikvenicu i Novi Vinodolski te Općinu Vinodolsku općinu, a kao društvo preuzimatelj određen je Vodovod i odvodnja Žrnovnica Crikvenica Vinodol d.o.o., Novi Vinodolski.

Predmet poslovanja Društva je obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe i odvodnje. Osim navedenih djelatnosti, Društvo može obavljati i druge djelatnosti koje služe obavljanju navedenih djelatnosti, a iznimno, između ostalog, i sljedeće dopunske djelatnosti: djelatnost održavanja i upravljanja opremom te uređajima i objektima javne vodoopskrbe i odvodnje, djelatnost uzorkovanja i ispitivanja zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju za vlastite potrebe, djelatnost izvođenja priključaka, ovjeravanja vodomjera, proizvodnje energije u procesu obavljanja javne vodoopskrbe ili odvodnje te djelatnost isporuke vode pročišćene na uređaju za pročišćavanje otpadnih voda u svrhu ponovnog korištenja. Ukupna dužina vodoopskrbne mreže je 272 km. U sustav je uključeno 37 vodospremnika, 15 crpnih stanica, pet analizatora klor, dvije dezinfekcijske stanice te dva izvorišta (Žrnovnica i Tribalj). Društvo upravlja mrežom javne odvodnje u dužini od 88 km, 15 crpnih stanica te šest uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. U 2020. zahvaćeno je 3 181 416 m³ vode, a isporučeno je 1 828 806 m³. Od ukupno zahvaćene vode 3 145 973 m³ zahvaćeno je na dva izvorišta, dok je 35 443 m³ kupljeno od drugog isporučitelja vodnih usluga.

Tijela upravljanja su Skupština, Nadzorni odbor i Uprava. Skupština ima tri člana i čine je zakonski zastupnici članova Društva. Nadzorni odbor ima sedam članova, od kojih po dva člana imenuje svaki član Društva (ukupno šest članova), a jedan je predstavnik zaposlenika. Uprava ima dva člana – direktora koje imenuje Skupština na vrijeme od četiri godine. Jedan član – direktor imenuje se na prijedlog Grada Novog Vinodolskog i zadužen je za poslove javne vodoopskrbe, a drugi član Uprave imenuje se na prijedlog Grada Crikvenice i zadužen je za poslove javne odvodnje. Članovi Uprave – direktori zastupaju Društvo pojedinačno i samostalno. Od 23. travnja 2019. i u vrijeme obavljanja revizije članovi Uprave su direktori Društva Igor Uremović i Veselko Mutavgjić.

Skreće se pozornost da je odredbom članka 26. Zakona o vodnim uslugama (Narodne novine 66/19) propisano da uprava javnog isporučitelja ima jednog člana – direktora društva koji ima jednog zamjenika direktora u svojstvu zamjenika člana uprave.

Prema Društvenom ugovoru, poslovanje se odvija unutar organizacijskih jedinica za javnu vodoopskrbu u Gradu Novom Vinodolskom, za javnu odvodnju u Gradu Crikvenici te zajedničkih poslova (organizacijska jedinica za pravne poslove i organizacijska jedinica za financijske poslove). Početkom 2020. Društvo je imalo 118, a koncem godine 121 zaposlenika.

Sustav unutarnjih kontrola

Odredbama članka 4., točke 23. i članka 6. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva, kao što su: obavljanje poslova na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, zaštita sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola obuhvaća sve poslovne procese koji vode k ostvarenju poslovnih ciljeva, a uspostavlja se u svim ustrojstvenim jedinicama institucije koje u skladu s danim ovlastima i odgovornostima ostvaruju te ciljeve.

Tijekom 2020. Društvo je primjenjivalo sljedeće akte: Odluku o primjeni Računovodstvenih politika, Pravilnik o radu sa sistematizacijom radnih mjesta za zaposlenike koji su bili zaposleni u Društvu prije statusne promjene, Sistematizaciju radnih mjesta s koeficijentima složenosti poslova za preuzete zaposlenike društva Murvica d.o.o., Crikvenica, Kolektivni ugovor društva Murvica d.o.o., Crikvenica Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave, Pravilnik o korištenju službenih mobilnih telefona, Pravilnik o korištenju vozila za službene potrebe, Pravilnik o korištenju kreditnih kartica, Pravilnik o sponzoriranju i donacijama, Pravilnik o naplati i otpisu potraživanja, Odluku o blagajničkom maksimumu, Odluku o korištenju kartica za gorivo te Odluku o korištenju službenih vozila članovima Uprave.

Prema propisima koji uređuju osnivanje revizorskog odbora i propisima koji uređuju sustav unutarnjih kontrola u javnom sektoru, Društvo nije obvezno imenovati revizorski odbor ni uspostaviti unutarnju reviziju. Tijekom 2020. Nadzorni odbor održao je četiri sjednice. Prema Izvješću o radu Nadzornog odbora za 2020., na sjednicama se raspravljalo o pitanjima od značenja za poslovanje Društva te su dane suglasnosti na planove poslovanja, poslovna izvješća, godišnje financijske izvještaje te izvješća neovisnog revizora. Također, Nadzorni odbor izvršio je nadzor nad poslovanjem Društva za 2020. i utvrdio da Društvo djeluje u skladu sa zakonskim propisima, aktima Društva i odlukama Skupštine te da su godišnja financijska izvješća sastavljena u skladu sa stanjem u poslovnim knjigama i da pokazuju ispravno imovinsko i poslovno stanje. Direktori Društva, u propisanom roku (ožujak 2021.), sastavili su Izjavu o fiskalnoj odgovornosti za 2020. (dalje u tekstu: Izjava). Izjava je s pratećom dokumentacijom dostavljena gradovima Novom Vinodolskom i Crikvenici radi provjere sadržaja, a Općini Vinodolskoj općini na znanje.

Planiranje

Na temelju Smjernica za izradu plana, Društvo je u prosincu 2019. donijelo Plan poslovanja za 2020., koji sadrži plan kadrova, plan standarda i obujma usluga za proizvodnju i prodaju vode s naturalnim pokazateljima (količinama), plan prihoda i rashoda (dalje u tekstu: Financijski plan) te plan ulaganja iz sredstava amortizacije. Izmjene i dopune navedenog Plana donesene su u prosincu 2020. Društvo je zasebno donijelo Plan gradnje i održavanja komunalnih vodnih građevina te Plan ulaganja iz naknade za razvoj za 2020.

Izmjenama Financijskog plana iz prosinca 2020., prihodi su planirani u iznosu od 41.895.000,00 kn, rashodi u iznosu od 42.743.087,00 kn te je planiran gubitak u iznosu od 848.087,00 kn. U okviru prihoda planirani su prihodi od prodaje vode u iznosu od 21.600.000,00 kn, javne odvodnje u iznosu od 7.150.000,00 kn, drugi prihodi od djelatnosti u iznosu od 2.650.000,00 kn te drugi prihodi u iznosu od 10.495.000,00 kn. U okviru rashoda vrijednosno značajniji planirani su za troškove osoblja u iznosu od 13.700.000,00 kn, amortizaciju u iznosu od 12.500.000,00 kn, rashode za troškove sirovina i materijala u iznosu od 6.095.000,00 kn te druge vanjske troškove u iznosu od 4.375.000,00 kn. Planom poslovanja planirana su ulaganja iz sredstava amortizacije u ukupnom iznosu od 3.315.000,00 kn, i to radovi na vodoopskrbnim objektima u vlastitoj izvedbi u iznosu od 280.000,00 kn, otplata troškova *leasing* vozila u iznosu od 280.000,00 kn te ostala ulaganja u iznosu od 2.755.000,00 kn.

Prema Godišnjem izvješću o izvršenju Plana poslovanja za 2020. (iz kolovoza 2021.), ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 44.229.350,00 kn ili 5,6 % više od planiranih, rashodi u iznosu od 44.524.227,00 kn ili 4,2 % više od planiranih, dok je iskazan gubitak u iznosu od 294.877,00 kn (gubitak prije oporezivanja).

Financijski izvještaji

Društvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o računovodstvu (Narodne novine 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20 i 47/20 – ispravak), Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (Narodne novine 95/16 i 144/20) i Odluke o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja (Narodne novine 86/15, 105/20 i 9/21 – ispravak). Prema odredbama Zakona o računovodstvu, Društvo je klasificirano u srednje poduzetnike. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji za 2020.: Izvještaj o financijskom položaju (Bilanca), Račun dobiti i gubitka, Izvještaj o novčanim tokovima i Izvještaj o promjenama kapitala. Financijski izvještaji objavljeni su u Registru godišnjih financijskih izvještaja.

a) Račun dobiti i gubitka

Prema podacima iz Računa dobiti i gubitka za 2020., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 44.229.350,00 kn, rashodi u iznosu od 44.524.227,00 kn te gubitak u iznosu od 294.877,00 kn (gubitak prije oporezivanja).

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Poslovni prihodi	45.332.438,00	43.966.702,00	97,0
1.1.	Prihodi od prodaje	33.921.724,00	31.145.079,00	91,8
1.2.	Prihodi na temelju uporabe vlastitih proizvoda, robe i usluga	2.362.549,00	3.239.613,00	137,1
1.3.	Drugi poslovni prihodi	9.048.165,00	9.582.010,00	105,9
2.	Financijski prihodi	236.330,00	262.648,00	111,1
	Ukupni prihodi	45.568.768,00	44.229.350,00	97,1

Vrijednosno najznačajniji udjel imaju prihodi od prodaje u iznosu od 31.145.079,00 kn ili 70,4 %, dok svi drugi prihodi iznose 13.084.271,00 kn ili 29,6 % ukupno ostvarenih prihoda. Prihodi od prodaje u odnosu na prethodnu godinu manji su za 2.776.645,00 kn ili 8,2 %, zbog manjih količina prodane vode (posebno u kategoriji prodaje poslovnim subjektima) na što je utjecala lošija turistička sezona uzrokovana pandemijom koronavirusa te smanjenog održavanja oborinske kanalizacije i septičkih jama. Odnose se na prihode od vodnih usluga u iznosu od 28.033.390,00 kn, priključaka (produženje mreže) u iznosu od 1.762.615,00 kn, održavanja oborinske kanalizacije na području gradova Novog Vinodolskog i Crikvenice u iznosu od 789.413,00 kn, održavanja (pražnjenje i odvoz otpadnih voda) septičkih jama i usluga zbrinjavanja u iznosu od 501.256,00 kn te prihode od prodaje drugih usluga (prijevoz i mehanizacija, preinake, baždarenje, zamjena vodomjera i drugo) u iznosu od 58.405,00 kn. Prihodi od vodnih usluga odnose se na prihode od prodane količine vode u iznosu od 13.847.712,00 kn, odvodnje u iznosu od 4.352.474,00 kn te prihode od fiksnog dijela cijene vodnih usluga u iznosu od 9.833.204,00 kn (fiksni dio cijene vode iznosi 7.531.910,00 kn, a odvodnje 2.301.294,00 kn). Društvo pruža vodne usluge javne vodoopskrbe i javne odvodnje na području gradova Novog Vinodolskog i Crikvenice te Općine Vinodolske općine. Odlukom o cijeni vodnih usluga iz 2015. određene su vrste vodnih usluga koje se pružaju na vodoopskrbnom području (Novi Vinodolski, Crikvenica i Vinodolska općina) i području aglomeracije (Novi Vinodolski i Vinodolska općina), cijena (tarifa vodne usluge), način obračuna i plaćanja usluge te javna davanja koja se obračunavaju i naplaćuju uz cijenu usluge. Cijena vodnih usluga sastoji se od fiksnog dijela koji se obračunava svim korisnicima mjesečno bez obzira na potrošnju i varijabilnog dijela koji ovisi o količini vode koja je isporučena korisniku te se sastoji od više stavaka (naknada). Od ukupne realizacije fiksnog i varijabilnog dijela cijene vodnih usluga te naknada za razvoj predstavljaju prihod Društva prema odredbi članka 42. Zakona o vodnim uslugama, a ostali elementi računa (naknada za uređenje voda i naknada za korištenje voda) prolazne su stavke koje Društvo prikuplja u skladu s odredbom članka 5. Zakona o financiranju vodnog gospodarstva (Narodne novine 153/09, 90/11, 56/13, 154/14, 119/15, 120/16, 127/17 i 66/19) i aktima jedinica lokalne samouprave te ih po naplati prosljeđuje društvu Hrvatske vode.

Prema Odluci o cijeni vodnih usluga iz 2015., fikсни dio osnovne cijene javne vodoopskrbe iznosi 30,00 kn mjesečno za domaćinstva, odnosno 50,00 kn za gospodarstvo. Varijabilni dio osnovne cijene javne vodoopskrbe mjesečno iznosi 6,15 kn/m³ za domaćinstva, odnosno 11,95 kn/m³ za gospodarstvo. Fiksni dio osnovne cijene javne odvodnje za područje Grada Novog Vinodolskog i Općine Vinodolske općine iznosi 15,00 kn mjesečno za domaćinstva, odnosno 20,00 kn za gospodarstvo. Varijabilni dio osnovne cijene javne odvodnje mjesečno iznosi 4,10 kn/m³ za domaćinstva, odnosno 7,60 kn/m³ za gospodarstvo.

Osim navedene Odluke, za područje Grada Crikvenice primjenjuje se Odluka o cijeni vodnih usluga javne odvodnje iz siječnja 2014. Fiksni dio osnovne cijene javne odvodnje za domaćinstvo i gospodarstvo iznosi 20,00 kn mjesečno. Varijabilni dio osnovne cijene javne odvodnje mjesečno iznosi 2,60 kn/m³ za domaćinstva, odnosno 4,60 kn/m³ za gospodarstvo. Utvrđena je i cijena koju plaćaju socijalno ugroženi građani za količine isporučene vode nužne za osnovne potrebe domaćinstva tako da umanjeni dio cijene javne vodoopskrbe iznosi 3,69 kn, a fiksni dio 18,00 kn. Društvo ne umanjuje cijenu za socijalno ugrožene građane jer jedinice lokalne samouprave u cijelosti podmiruju njihove račune. Korisnicima vodnih usluga javne vodoopskrbe cijena vodnih usluga obračunava se prema isporučenoj količini vode očitanoj na vodomjeru, mjesečno. Korisnicima vodnih usluga javne odvodnje koji imaju i koriste ispravan mjerac protoka ispuštene vode cijena se naplaćuje prema količini (m³) ispuštene otpadne vode izmjerenoj na mjeracu protoka mjesečno. Korisnicima koji nemaju ili ne koriste ispravan mjerac protoka ispuštene otpadne vode, a priključeni su na komunalne vodne građevine javne vodoopskrbe, cijena vodne usluge skupljanja otpadnih voda naplaćuje se prema količini isporučene vode. U sustavu javne odvodnje nalaze se dva uređaja (pročistača) drugog stupnja pročišćavanja. Društvo ne obračunava i ne naplaćuje vodnu uslugu pročišćavanja otpadnih voda. Uz cijenu vodnih usluga, koja je prihod isporučitelja vodnih usluga, zasebno se iskazuje porez na dodanu vrijednost (13,0 %), naknada za zaštitu voda (0,405 kn/m³ ili 1,35 kn/m³) i naknada za korištenje voda (2,85 kn/m³) koje su prihod Hrvatskih voda te naknada za razvoj. Naknada za razvoj javne vodoopskrbe na području Općine Vinodolske općine iznosi 1,80 kn/m³, na području Grada Crikvenice 1,65 kn/m³, a na području Grada Novog Vinodolskog 2,15 kn/m³. Naknada za razvoj javne odvodnje na području Grada Crikvenice iznosi 1,20 kn/m³, a na području Grada Novog Vinodolskog 1,00 kn/m³.

Prihodi na temelju uporabe vlastitih proizvoda, robe i usluga ostvareni su u iznosu od 3.239.613,00 kn, a odnose se na utrošeni građevinski i vodovodni materijal, na rad montera i građevinara (bruto satnica) te rad strojeva (satnica prema kalkulaciji) koji povećaju vrijednost dugotrajne materijalne imovine. Evidentirani su na temelju radnih naloga.

Drugi poslovni prihodi ostvareni su u iznosu od 9.582.010,00 kn i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 533.845,00 kn ili 5,9 %. Vrijednosno značajniji odnose se na prihod u visini amortizacije imovine nabavljene iz namjenskih sredstava u iznosu od 7.286.645,00 kn te prihod od naknadno naplaćenih potraživanja iz prethodnih godina u iznosu od 1.058.495,00 kn.

Financijske prihode čine prihodi od kamata u iznosu od 262.504,00 kn te prihodi od tečajnih razlika u iznosu od 144,00 kn.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Poslovni rashodi	43.753.744,00	43.804.111,00	100,1
1.1.	Materijalni troškovi	11.994.139,00	11.913.404,00	99,3
1.2.	Troškovi osoblja	12.898.546,00	13.764.319,00	106,7
1.3.	Amortizacija	12.431.551,00	12.910.668,00	103,9
1.4.	Drugi troškovi	3.499.105,00	2.844.613,00	81,3
1.5.	Vrijednosna usklađenja	2.222.829,00	1.683.858,00	75,8
1.6.	Drugi poslovni rashodi	707.574,00	687.249,00	97,1
2.	Financijski rashodi	885.122,00	720.116,00	81,4
	Ukupno	44.638.866,00	44.524.227,00	99,7

Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na troškove osoblja u iznosu od 13.764.319,00 kn ili 30,9 %, amortizaciju u iznosu od 12.910.668,00 kn ili 29,0 % te materijalne troškove u iznosu od 11.913.404,00 kn ili 26,8 % ukupnih rashoda. Svi drugi rashodi (drugi troškovi, vrijednosna usklađenja, drugi poslovni rashodi i financijski rashodi) ostvareni su u iznosu od 5.935.836,00 kn ili 13,3 % ukupnih rashoda. U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije povećani su troškovi osoblja u iznosu od 865.773,00 kn ili 6,7 % te troškovi amortizacije u iznosu od 479.117,00 kn ili 3,9 %. Troškovi osoblja povećani su zbog preuzimanja 21 zaposlenika društva Murvica d.o.o., Crikvenica, dok je amortizacija uvećana u odnosu na prethodnu godinu zbog završetka investicija i nabave opreme koncem 2019.

Materijalni troškovi u iznosu od 11.913.404,00 kn odnose se na troškove sirovina i materijala u iznosu od 6.908.796,00 kn i troškove usluga (ostali vanjski troškovi) u iznosu od 5.004.608,00 kn. Troškovi sirovina i materijala odnose se na troškove za vodovodni i građevni materijal te vodu u iznosu od 3.314.143,00 kn, energiju u iznosu od 2.726.022,00 kn te druge troškove u iznosu od 868.631,00 kn (sitni inventar, auto gume i rezervni dijelovi, kemikalije, materijal za čišćenje i održavanje te uredski materijal). Troškovi za osnovni vodovodni i građevni materijal iznose 3.151.105,00 kn i odnose se na materijal koji je utrošen sa zaliha zbog izvođenja radova u vlastitoj izvedbi za potrebe vodoopskrbe (3.074.555,00 kn) i odvodnje (76.550,00 kn). Radovi se izvode na temelju radnih naloga uz koje se prati utrošeni materijal (izdan putem izdatnice iz skladišta) za radove ili utrošeno gorivo za radne strojeve i vozila. Društvo za potrebe opskrbe vodom dijela stanovnika graničnih naselja Općine Vinodolske općine i Grada Crikvenice kupuje vodu od drugog javnog isporučitelja na temelju ugovora iz 2009. i važećeg cjenika za što je utrošeno 163.038,00 kn. Troškovi energije odnose se na troškove električne energiju u iznosu od 2.229.789,00 kn, dizelsko i motorno gorivo za osobna i teretna vozila i radne strojeve u iznosu od 466.950,00 kn te plin u iznosu od 29.283,00 kn. Vrijednosno značajniji troškovi usluga odnose se na usluge održavanja vozila i opreme u iznosu od 1.630.072,00 kn te građevinske usluge u iznosu od 1.115.309,00 kn (interventni radovi, asfaltiranje, ugradnja mjernih mjesta i prespoja, defektaže, demontaže i montaže kada se radovi ne mogu izvesti u vlastitoj režiji ili su nedostatni kapaciteti).

Troškovi osoblja u iznosu od 13.764.319,00 kn odnose se na brutoplaće u iznosu od 11.852.040,00 kn i doprinose na plaću u iznosu od 1.912.279,00 kn. Tijekom 2020. prosječna brutoplaća iznosila je 8.648,79 kn, a netoplaća 6.402,06 kn. Najviša isplaćena plaća u 2020. bila je u brutoiznosu od 24.891,35 kn te netoiznosu od 18.266,20 kn. Najniža isplaćena plaća u 2020. isplaćena je u brutoiznosu od 5.342,14 kn te netoiznosu od 4.203,42 kn.

Rashodi amortizacije u iznosu od 12.910.668,00 kn odnose se na amortizaciju materijalne imovine u iznosu od 12.729.722,00 kn, vozila u iznosu od 131.261,00 kn te amortizaciju nematerijalne imovine u iznosu od 49.685,00 kn. Obračun amortizacije obavljen je linearnom metodom primjenom godišnjih amortizacijskih stopa u skladu s Računovodstvenim politikama. Od ukupne amortizacije obračunane za 2020., na amortizaciju obračunanu za materijalnu imovinu financiranu tuđim bespovratno primljenim sredstvima odnosi se 7.286.645,00 kn. Vrijednosno značajniji drugi troškovi odnose se na naknade troškova zaposlenima i ostala materijalna prava i otpremnine u iznosu od 946.952,00 kn (vrijednosno značajniji su troškovi prijevoza na posao i s posla 539.670,00 kn te prigodne nagrade 249.463,00 kn), premije osiguranja imovine u iznosu od 800.240,00 kn, usluge platnog prometa i banke u iznosu od 313.055,00 kn, naknade za rad članovima Nadzornog odbora u iznosu od 201.043,00 kn, troškove reprezentacije u iznosu od 156.944,00 kn te razne doprinose i naknade i ostale troškove (obrazovanje, kontrola kvalitete i drugo) u iznosu od 426.379,00 kn.

Vrijednosno usklađenje u iznosu od 1.683.858,00 kn odnosi se na potraživanja starija od 120 dana u iznosu od 1.265.215,00 kn, utužena potraživanja u iznosu od 281.988,00 kn te zastarjela potraživanja za koja nisu poduzete mjere naplate u iznosu od 136.655,00 kn.

Drugi poslovni rashodi u iznosu od 687.249,00 kn odnose se na darovanje i donacije u iznosu od 489.867,00 kn, otpisana potraživanja u iznosu od 139.334,00 kn, naknadno utvrđene rashode iz prijašnjih godina u iznosu od 44.246,00 kn te druge poslovne rashode (novčane kazne i ostalo) u iznosu od 13.802,00 kn.

Financijski rashodi u iznosu od 720.116,00 kn odnose se na redovne i zatezne kamate u iznosu od 571.260,00 kn, negativne tečajne razlike u iznosu od 90.026,00 kn te drugo (vrijednosno usklađivanje financijske imovine i ostalo) u iznosu od 58.830,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2020., ukupna vrijednost sredstava i izvora sredstava iznosila je 289.638.626,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i kapitala.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i kapitala

u kn

Redni broj	Opis	31. prosinca 2019.	31. prosinca 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
I.	Aktiva	234.164.493,00	289.638.626,00	123,7
1.	Dugotrajna imovina	214.334.664,00	269.558.145,00	125,8
1.1.	Nematerijalna imovina	2.388.037,00	2.407.105,00	100,8
1.2.	Materijalna imovina	210.494.994,00	266.331.351,00	126,5
1.3.	Dugotrajna financijska imovina	709.584,00	651.659,00	91,8
1.4.	Potraživanja	742.049,00	168.030,00	22,6
2.	Kratkotrajna imovina	19.724.245,00	19.924.074,00	101,0
2.1.	Zalihe	2.435.541,00	2.892.037,00	118,7
2.2.	Potraživanja	8.914.708,00	9.802.485,00	110,0
2.3.	Novac u banci i blagajni	8.373.996,00	7.229.552,00	86,3
3.	Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	105.584,00	156.407,00	148,1
II.	Pasiva	234.164.493,00	289.638.626,00	123,7
1.	Kapital i rezerve	72.320.874,00	71.990.207,00	99,5
2.	Rezerviranja	62.325,00	62.325,00	100,0
3.	Dugoročne obveze	15.536.071,00	12.105.879,00	77,9
4.	Kratkoročne obveze	11.388.835,00	24.075.278,00	211,4
5.	Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	134.856.388,00	181.404.937,00	134,5
	Izvanbilančni zapisi	11.070.731,00	36.737.589,00	331,8

Vrijednost dugotrajne imovine koncem 2020. veća je za 55.223.481,00 kn ili 25,8 % u odnosu na stanje koncem 2019., najvećim dijelom zbog ulaganja u projekt Sustav odvodnje otpadnih voda aglomeracije Novi Vinodolski, Crikvenica, Selce u vrijednosti od 34.563.894,00 kn te ulaganja na vodoopskrbnom sustavu radi smanjenja gubitaka vode u vrijednosti od 2.521.965,00 kn.

Materijalna imovina u vrijednosti od 266.331.351,00 kn odnosi se na građevinske objekte u vrijednosti od 138.110.834,00 kn (poslovne zgrade, hale, radionice, skladišta, kanalizacijski sustavi, vodospreme, kolektori i vodovodni sustavi), materijalnu imovinu u pripremi u vrijednosti od 78.124.469,00 kn, predujmove za materijalnu imovinu (predujam dan izvoditelju radova na projektu Sustav odvodnje otpadnih voda aglomeracije Novi Vinodolski, Crikvenica i Selce) u vrijednosti od 22.350.787,00 kn, zemljište u vrijednosti od 21.758.674,00 kn, alate i strojeve u vrijednosti od 3.451.963,00 kn, postrojenja i opremu u vrijednosti od 2.527.531,00 kn te drugu materijalnu imovinu u vrijednosti od 7.093,00 kn. Tijekom 2020. nabavljeno je dugotrajne imovine u vrijednosti od 47.486.314,00 kn, a vrijednosno značajnija odnosi se na ulaganja u projekt Sustav odvodnje otpadnih voda aglomeracije Novi Vinodolski, Crikvenica i Selce u vrijednosti od 34.563.894,00 kn, ulaganja na vodoopskrbnom sustavu radi smanjenja gubitaka vode u vrijednosti od 2.521.965,00 kn te izgradnju vodoopskrbe i odvodnje u poslovnoj zoni u vrijednosti od 1.833.573,00 kn. Društvo je tijekom 2020. aktiviralo i stavilo u uporabu materijalnu imovinu u vrijednosti od 10.475.452,00 kn, a odnosi se na građevinske objekte u vrijednosti od 9.889.088,00 kn, opremu u vrijednosti od 464.032,00 kn te alate i transportna sredstva u vrijednosti od 122.332,00 kn.

Vrijednosno značajnija materijalna imovina u pripremi odnosi se na projekt Sustav odvodnje otpadnih voda aglomeracije Novi Vinodolski, Crikvenice i Selce (izgradnja, nadzor, upravljanje projektom i tehnička podrška upravljanja projektom te imovinskopravna priprema) u vrijednosti od 37.502.149,00 kn, izradu studijske i projektne dokumentacije sustava odvodnje otpadnih voda aglomeracije Novi Vinodolski, Crikvenica i Selce u vrijednosti od 14.340.951,00 kn, ulaganja na vodoopskrbnom sustavu radi smanjenja gubitaka vode u vrijednosti od 4.966.596,00 kn, izgradnju kanalizacije Drivenik u vrijednosti od 5.938.971,00 kn te odvodnje Tribalj u vrijednosti od 2.392.260,00 kn.

Dugotrajna financijska imovina u iznosu od 651.659,00 kn odnosi se na dionice drugog trgovačkog društva (registriranog za hotelijerstvo i turizam). Društvo ima 48 271 dionicu ili 0,2 % u temeljnom kapitalu spomenutog društva. Vrijednost dionica na 31. prosinca 2020. usklađena je s podacima Središnjeg klirinškog depozitarnog društva prema kojem tržišna cijena dionice iznosi 13,50 kn.

Dugotrajna potraživanja u iznosu od 168.030,00 kn odnose se na potraživanja od Grada Novog Vinodolskog za povrat glavnice kredita kojim se financirala izgradnja objekata komunalne infrastrukture.

Vrijednost kratkotrajne imovine iskazana je u iznosu od 19.924.074,00 kn. Odnosi se na potraživanja u iznosu od 9.802.485,00 kn, novac u banci i blagajni u iznosu od 7.229.552,00 kn te zalihe sirovina i materijala u vrijednosti od 2.892.037,00 kn. Koncem 2020. ukupna potraživanja iskazana su u iznosu od 9.802.485,00 kn i veća su za 887.777,00 kn ili 10,0 % u odnosu na stanje koncem 2019. Odnose se na potraživanja od kupaca u iznosu od 7.439.619,00 kn (nakon obračuna ispravka vrijednosti i umanjenja za neprepoznate uplate), druga potraživanja u iznosu od 1.824.941,00 kn (od Grada Novog Vinodolskog za otplatu kredita iskorištenog za izgradnju objekata javne odvodnje u iznosu od 1.069.240,00 kn, za predujmove i osiguranje u iznosu od 261.567,00 kn, potraživanja za naknadu za razvoj od Grada Novog Vinodolskog i Općine Vinodolske općine u iznosu od 234.284,00 kn, potraživanja od Grada Crikvenice za izgrađeni kolektor u iznosu od 224.850,00 kn te od Općine Vinodolske općine za otplatu kredita u iznosu od 35.000,00 kn), potraživanja od države i drugih institucija u iznosu od 496.515,00 kn (za refundacije bolovanja, više plaćeni pretporez, predujam poreza na dobit i drugo) te potraživanja od zaposlenika u iznosu od 41.410,00 kn. Vrijednosno najznačajnija su potraživanja od kupaca, koja su koncem 2020., prije ispravka vrijednosti, iznosila 16.311.301,00 kn (potraživanja od kupaca u iznosu od 18.467.549,00 kn umanjena za neprepoznate uplate u iznosu od 2.156.248,00 kn). Odnose se na potraživanja za vodne usluge (privreda, domaćinstva i stambene zgrade) te za priključke i suglasnosti. Na vrijednosno usklađenje odnosi se 8.871.682,00 kn, od čega su potraživanja u sporu, stečaju i u postupku predstečajne nagodbe u iznosu od 6.145.214,00 kn. Koncem 2020. dospjela su potraživanja u iznosu od 15.470.874,00 kn ili 83,8 % ukupnih potraživanja (potraživanja prije ispravka vrijednosti). Od dospjelih potraživanja, na potraživanja do 30 dana odnosi se 987.964,00 kn ili 6,4 %, od 30 do 60 dana odnosi se 661.801,00 kn ili 4,3 %, od 60 do 90 dana odnosi se 3.596.455,00 kn ili 23,2 %, od 90 do 365 dana odnosi se 1.119.981,00 kn ili 7,2 %, dok se na potraživanja preko 365 dana odnosi 6.323.910,00 kn ili 40,9 % ukupnih dospjelih potraživanja. Do konca 2021. naplaćena su potraživanja u iznosu od 9.663.308,00 kn ili 52,3 % ukupnih potraživanja.

Novac u banci i blagajni u iznosu od 7.229.552,00 kn odnosi se na novac na žiroračunima u četiri poslovne banke u iznosu od 7.225.898,00 kn i u blagajni u iznosu od 3.654,00 kn.

Vrijednost zaliha koncem 2020. iskazana je u iznosu od 2.892.037,00 kn, a odnosi se na zalihe sirovina i materijala (vodovodni i građevinski materijal). Društvo ima ustrojenu analitičku evidenciju sirovina i materijala.

Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda u iznosu od 156.407,00 kn odnose se na unaprijed plaćene troškove osiguranja u iznosu od 153.480,00 kn i drugo u iznosu od 2.927,00 kn.

Kapital i rezerve iskazani su u iznosu od 71.990.207,00 kn. Odnose se na temeljni kapital u iznosu od 71.234.900,00 kn, kapitalne rezerve u iznosu od 11.049.340,00 kn, preneseni gubitak u iznosu od 9.963.366,00 kn, gubitak poslovne godine u iznosu od 330.667,00 kn (gubitak poslije oporezivanja). Kapitalne rezerve odnose se na rezerve koje su stečene statusnim promjenama (pripajanje društva Murvica d.o.o., Crikvenica) u iznosu od 8.654.950,00 kn i (pripajanje društva Ivanj d.o.o., Novi Vinodolski) u iznosu od 2.312.774,00 kn te na dobiveno zemljište od Grada Novog Vinodolskog za izgradnju komunalne infrastrukture u iznosu od 81.616,00 kn.

Rezerviranja u iznosu od 62.325,00 kn odnose se na rezerviranja za troškove po započetom sudskom postupku preuzetom statusnom promjenom pripajanja društva Murvica d.o.o., Crikvenica za povrat ugovorne kazne radi kašnjenja u isporuci specijalnog vozila. U listopadu 2021. donesena je presuda Visokog trgovačkog suda prema kojoj je Društvo u obvezi platiti navedene troškove.

Obveze u iznosu od 36.181.157,00 kn odnose se na kratkoročne obveze u iznosu od 24.075.278,00 kn te dugoročne obveze u iznosu od 12.105.879,00 kn. U odnosu na stanje koncem 2019. veće su za 9.256.251,00 kn ili 34,4 %, najvećim dijelom zbog početka izvođenja radova na projektu Sustav odvodnje otpadnih voda aglomeracije Novi Vinodolski, Crikvenica, Selce. Koncem 2020. dospjele kratkoročne obveze iznose 1.376.907,00 kn (od čega obveze prema dobavljačima iznose 947.572,00 kn). Do konca 2021. od ukupnih kratkoročnih obveza podmirene su obveze u iznosu od 22.836.843,00 kn (od čega obveze prema dobavljačima 14.845.897,00 kn). Kratkoročne obveze u iznosu od 24.075.278,00 kn odnose se na druge kratkoročne obveze u iznosu od 3.076.873,00 kn, obveze prema dobavljačima u iznosu od 15.004.563,00 kn (vrijednosno značajnije odnose se na obveze za izvođenje radova na projektu Sustav odvodnje otpadnih voda aglomeracije Novi Vinodolski, Crikvenica, Selce 10.997.528,00 kn), obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama u iznosu od 3.538.718,00 kn, obveze prema zaposlenima u iznosu od 922.031,00 kn, obveze za primljena jamstva od ponuditelja u postupcima nabave u iznosu od 737.639,00 kn, obveze za poreze, doprinose i slična davanja u iznosu od 436.843,00 kn te obveze za predujmove u iznosu od 358.611,00 kn. Druge kratkoročne obveze u iznosu od 3.076.873,00 kn odnose se na obveze prema Hrvatskim vodama (za obračunanu naknadu za zaštitu i korištenje voda) u iznosu od 2.088.035,00 kn, Gradu Novom Vinodolskom (za sufinanciranje investicije poslovna zona) u iznosu od 429.335,00 kn, obvezu za više utrošena vlastita sredstva (zbog manje ostvarene naknade za razvoj) u iznosu od 234.284,00 kn, obveze za neprepoznate uplate vodnih usluga u iznosu od 263.322,00 kn te druge obveze u iznosu od 61.897,00 kn. Dugoročne obveze u iznosu od 12.105.879,00 kn odnose se na obveze prema bankama za primljene kredite u iznosu od 11.815.026,00 kn (ukupne obveze u iznosu od 15.187.485,00 kn umanjene za obveze koje dopijevaju u sljedećoj godini u iznosu od 3.372.459,00 kn) i drugim financijskim institucijama za otplatu rata *leasinga* za kupnju dva teretna i osobna vozila te radni stroj u iznosu od 290.853,00 kn (ukupne obveze u iznosu od 446.954,00 kn umanjene za obveze koje dopijevaju u sljedećoj godini u iznosu od 156.101,00 kn).

Obveze prema bankama odnose se na obveze prema Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak u iznosu od 4.505.000,00 kn na temelju ugovora o kreditu iz 2017. za kupnju zemljišta za izgradnju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Nadalje, odnose se na obveze prema poslovnoj banci u iznosu od 10.129.634,00 kn, na temelju dva ugovora o kreditu iz 2017. (kredit za tekuću likvidnost i za izgradnju vodoopskrbne mreže). Također, Društvo je u 2014. u postupku statusne promjene preuzelo obvezu po kreditu društva Ivanj d.o.o., Novi Vinodolski čije stanje koncem 2020. iznosi 552.851,00 kn. Instrumenti osiguranja povrata prema ugovorima su bjanko vlastite i akceptirane mjenice i mjenična očitovanja Društva, obične zadužnice Društva na iznose odobrenih kredita uvećanih za kamate, naknade i troškove, založna prava na nekretninama i police osiguranja založenih nekretnina vinkulirane u korist poslovnih banaka. Društvo navedene obveze otplaćuje u skladu s ugovorima.

Odgođeno plaćanje troškova i prihodi budućeg razdoblja koncem 2020. iznosili su 181.404.937,00 kn i veći su za 46.548.549,00 kn ili 34,5 % u odnosu na stanje koncem 2019., najvećim dijelom zbog projekta Sustav odvodnje otpadnih voda aglomeracije Novi Vinodolski, Crikvenica i Selce. Odnose se na odgođeno priznavanje prihoda ostvarenih od potpora za financiranje izgradnje vodoopskrbe i odvodnje, odnosno obračunane obavljene radove po ulaganjima financiranim iz tuđih izvora (Hrvatskih voda, jedinica lokalne samouprave, naknade za razvoj, fondova Europske unije) u iznosu od 177.554.981,00 kn te naknadu za razvoj u iznosu od 3.849.956,00 kn. Prema Računovodstvenim politikama, Društvo je financiranje nabave dugotrajne imovine potporama iskazalo po principu odgođenih prihoda.

Izvanbilančni zapisi u iznosu od 36.737.589,00 kn odnose se na dane i primljene instrumente osiguranja (bankovne garancije i zadužnice).

c) Revizija godišnjih financijskih izvještaja

Neovisni revizor obavio je reviziju godišnjih financijskih izvještaja Društva za 2020. i sastavio Izvješće u srpnju 2021. Revizija godišnjih financijskih izvještaja obavljena je na temelju Izvještaja o financijskom položaju (Bilance) na dan 31. prosinca 2020., Računa dobiti i gubitka za 2020., Izvještaja o novčanom toku i Izvještaja o promjenama kapitala za 2020., Bilješki uz financijske izvještaje uključujući sažetak značajnih računovodstvenih politika. Prema mišljenju neovisnog revizora, godišnji financijski izvještaji istinito i fer prikazuju financijski položaj Društva koncem 2020. i financijsku uspješnost za 2020., u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja.

Također, obavljena je revizija financijskih informacija sadržanih u Prijavi podataka o ekonomičnosti u djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje za 2020. i Prikazu troškova iz članaka 4. i 6. Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva za 2020. te je u srpnju 2021. sastavljeno zasebno izvješće. Prema mišljenju neovisnog revizora, financijske informacije u Prijavi podataka o ekonomičnosti u djelatnosti javne vodoopskrbe i odvodnje za 2020. i Prikazima za izračun najniže osnovne cijene vodnih usluga za 2020. s pripadajućim obrazloženjima sastavljene su u svim značajnim odrednicama u skladu s Uredbom o mjerilima ekonomičnog poslovanja isporučitelja vodnih usluga (Narodne novine 112/10) i Uredbom o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva (Narodne novine 112/10).

U Izvješću neovisnog revizora istaknuto je pitanje statusne promjene pripajanja društva Murvica d.o.o., Crikvenica (Društvo od svibnja 2019., osim na području Grada Novog Vinodolskog i Općine Vinodolske općine, pruža usluge odvodnje i na području Grada Crikvenice), što je utjecalo na povećanje prihoda i rashoda tako da podaci nisu usporedivi s planom i prethodnom godinom. Također, cijene usluga odvodnje nisu se mijenjale za područje Grada Crikvenice nakon provedene statusne promjene pa su različite odnosno niže od cijena na području Grada Novog Vinodolskog i Općine Vinodolske općine.

III. REVIZIJA ZA 2020.

Postupci revizije provedeni su od 13. rujna 2021. do 26. siječnja 2023.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem subjekta.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o računovodstvu
2. Odluka o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja
3. Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o računovodstvu
2. Zakon o trgovačkim društvima
3. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
4. Zakon o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18)
5. Uredba o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine 95/19)
6. Zakon o pravu na pristup informacijama, članak 10. (Narodne novine 25/13 i 85/15)
7. Zakon o vodama (Narodne novine 66/19)
8. Zakon o vodnim uslugama
9. Zakon o financiranju vodnoga gospodarstva
10. Uredba o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva
11. Uredba o visini naknade za korištenje voda (Narodne novine 82/10, 83/12, 10/14 i 32/20)
12. Uredba o visini naknade za zaštitu voda (Narodne novine 82/10, 83/12, 151/13 i 116/18)
13. Uredba o mjerilima ekonomičnog poslovanja isporučitelja vodnih usluga
14. Strategija upravljanja vodama (Narodne novine 91/08)
15. Zakon o porezu na dobit (Narodne novine 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18, 121/19 i 32/20)

16. Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20 i 74/20)
17. Zakon o radu (Narodne novine 93/14, 127/17 i 98/19)
18. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16)
19. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17)
20. Društveni ugovor (travanj 2019.)
21. Ugovor o jedinstvenom isporučitelju vodnih usluga (travanj 2019.)
22. Računovodstvene politike (ožujak 2009. i prosinac 2009., 2015. te 2018.)
23. Pravilnik o radu (lipanj 2013. te listopad 2017. i 2018.)
24. Sistematizacija radnih mjesta s koeficijentima složenosti poslova (ožujak 2019.)
25. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave (lipanj 2017.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Društva. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Društva. Provjerena je dokumentacija u vezi s obračunom plaća i naknadama za zaposlene, izlaznim i ulaznim računima, dokumentacija o javnoj nabavi te druga dokumentacija. Obavljeni su razgovori s direktorima, voditeljem financija, knjigovođom te drugim zaposlenicima Društva i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s poslovnim događajima te provedbom projekta koji se financira iz sredstava Europske unije i Hrvatskih voda.

Nalaz za 2020.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, financijski izvještaji, računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze, kapital i rezerve, projekti te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2020. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, prihode, rashode, potraživanja, gubitke vode, projekte te javnu nabavu.

1. Sustav unutarnjih kontrola

1.1. Sustav unutarnjih kontrola obuhvaća metode i postupke opisane unutarnjim aktima, odnosno pravilnicima, procedurama i uputama za rad. Poslovne procese Društvo nije u cijelosti uredilo unutarnjim aktima. Tako nisu doneseni unutarnji akti za planiranje, zaprimanje i ovjeru financijske dokumentacije te odobravanje i izvršavanje plaćanja i podjelu ključnih zadataka i odgovornosti zaposlenika kako bi se smanjio rizik nastanka pogrešaka. Također, nije uređeno područje blagajničkog poslovanja, upravljanja projektima te postupanje s imovinom u pripremi, kao ni područje izvođenja radova u vlastitoj izvedbi. Nije uređena politika zaliha, postupak skladištenja, izdavanja i povrata materijala i robe iz skladišta. Društvo nije nakon provedene statusne promjene pripajanja društva Murvica d.o.o., Crikvenica (travanj 2019.) donijelo jedinstvenu sistematizaciju radnih mjesta i sa zaposlenicima zaključilo nove ugovore o radu. U 2020. Društvo nije podmirivalo obveze u ugovorenim rokovima, a prema obrazloženju odgovorne osobe razlog neplaćanja je u dužim rokovima pri ovjeravanju računa. Prema odredbama članaka 7. i 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru odgovorna osoba institucije odgovorna je za razvoj učinkovitog i djelotvornog sustava unutarnjih kontrola unutar institucije, na način da, između ostalog, osigura unutarnje ustrojstvo koje je prikladno zadacima institucije, s jasno definiranim ovlastima i odgovornostima za učinkovitu i djelotvornu provedbu poslovnih ciljeva i korištenje financijskih sredstava dodijeljenih za njihovu provedbu. Isto tako, odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva. Nadalje, Društvo nije imenovalo osobu zaduženu za nepravilnosti. Prema odredbi članka 43. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru odgovorna osoba imenuje osobu za nepravilnosti koja zaprima prijave o nepravilnostima od zaposlenika, građana ili anonimnih prijavitelja, odnosno kada nepravilnosti nisu utvrđene tijekom nadležnog postupanja državnih institucija, procjenjuje opravdanost zaprimljenih prijava o nepravilnostima te priprema godišnje objedinjeno izvješće o nepravilnostima.

Državni ured za reviziju nalaže uspostaviti učinkovit sustav unutarnjih kontrola, naročito u dijelu organizacijskog ustrojstva i unutarnjih akata, pravila i procedura, radi osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka te osiguranja kvalitete financijsko-računovodstvenog poslovanja Društva, u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru. Također, nalaže imenovati osobu zaduženu za nepravilnosti u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru.

Društvo je na svojim mrežnim stranicama objavilo, između ostalog, osnovne informacije i podatke o Društvu, vijesti i priopćenja za javnost. Nisu objavljeni godišnji planovi, programi, strategije, upute, izvješća o radu, financijska izvješća, financijski plan, podaci i izvješća o izvršenju financijskog plana, informacije o dodijeljenim bespovratnim sredstvima, donacijama (popis korisnika s iznosima), informacije o unutarnjem ustrojstvu, opći akti Društva (Pravilnik o radu, Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnik o plaćama i drugo), informacije o postupcima javne nabave i dokumentaciji za nadmetanje te informacije o izvršavanju ugovora i druge potrebne informacije. Odredbama članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama, propisan je sadržaj koji su tijela javne vlasti obvezna na internetskim stranicama na, lako pretraživ način i u strojno čitljivom obliku, objavljivati.

Državni ured za reviziju nalaže na mrežnim stranicama Društva, na lako pretraživ način i u strojno čitljivom obliku, objaviti dokumente i informacije u skladu s odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama.

Društvo je koncem 2020. imalo 121 zaposlenika i ostvarene godišnje prihode u iznosu od 44.229.350,00 kn te prema odredbi članka 3. Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19) nije bilo u obvezi uspostaviti unutarnju reviziju. Odredbom članka 13. spomenutog Pravilnika, za trgovačka društva koja nisu obvezni uspostaviti unutarnju reviziju, može se donijeti odluka o uspostavi unutarnje revizije na jedan od sljedećih načina: ustrojavanjem jedinice za unutarnju reviziju i imenovanjem unutarnjeg revizora. Prijedlog o načinu uspostave unutarnje revizije odgovorna osoba trgovačkog društva podnosi nadležnom gradonačelniku odnosno odgovornoj osobi nadležne institucije koji procjenjuje opravdanost prijedloga uzimajući u obzir sljedeće kriterije: visinu prihoda i rashoda, broj zaposlenih, organizacijsko i teritorijalno ustrojstvo, vrijednost financijskih transakcija, ulogu u sustavu upravljanja i kontrole korištenja sredstava Europske unije, strateški i razvojni značaj trgovačkog društva i druge specifičnosti ovisno o području poslovanja, te na osnovu toga donosi odluku o načinu uspostave unutarnje revizije, uz prethodnu suglasnost ministra financija. Također, Društvo provodi aktivnosti na projektu Sustav odvodnje otpadnih voda aglomeracije Novi Vinodolski, Crikvenica i Selce procijenjene vrijednosti od 367.636.276,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost koji se sufinancira iz sredstava Europske unije u iznosu od 261.119.567,00 kn ili 71,0 %.

Državni ured za reviziju preporučuje uspostaviti unutarnju reviziju na jedan od načina propisan odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru s obzirom na značajno korištenje sredstava Europske unije i sve većih vrijednosti financijskih transakcija u poslovanju te organizacijsko i teritorijalno širenje Društva i njegova unutarnjeg ustrojstva.

- 1.2. *U Očitovanju Društvo obrazlaže da je revizija za 2020. obavljena za godinu koja ne odražava pravu sliku Društva zbog toga što je u 2019. izvršena statusna promjena pripajanja društva Murvica d.o.o., Crikvenica te zbog promjena računovodstvenog programa (rujan 2020.), što je otežalo snalaženje i analizu poslovanja. Također, navodi da poslovanje nije moglo biti organizirano u punom obujmu zbog mjera uzrokovanih koronavirusom, što je usporilo odnosno produžilo određene unutarnje procese. U vezi sa sustavom unutarnjih kontrola, Društvo navodi da je u pripremi izrada Pravilnika o financijskom upravljanju i kontroli.*

Također, navodi da je na temelju odredaba Zakona o radu i Društvenog ugovora, nakon savjetovanja sa sindikalnim povjerenikom te uz dobivenu suglasnost Skupštine, u ožujku 2022. donesen novi Pravilnik o radu i Katalog poslova (sistematizacija) te su sa zaposlenicima zaključeni novi ugovori o radu. Nadalje, navodi da je Društvo donijelo Odluku o imenovanju osobe zaduženu za nepravilnosti.

2. Planiranje

- 2.1. Plan poslovanja za 2020. donesen je u prosincu 2019., a njegove Izmjene i dopune u prosincu 2020. Plan te njegove Izmjene i dopune sadrže plan kadrova, plan standarda i obujma usluga za proizvodnju i prodaju vode s naturalnim pokazateljima (količinama), plan prihoda i rashoda te plan ulaganja iz sredstava amortizacije. Revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na poslovni plan, plan gradnje komunalnih vodnih građevina te plan poslovanja i financijski plan.

Društvo nije donijelo poslovni plan za četverogodišnje razdoblje koji uključuje 2020. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 23. Zakona o vodnim uslugama kojom je, između ostalog, propisano da uz nadležnosti propisane zakonom kojim se uređuju trgovačka društva, skupština donosi poslovni plan i odlučuje o godišnjem izvješću o izvršenju poslovnog plana. Poslovni plan sadržava financijski plan, a u njegovim okvirima i: plan gradnje komunalnih vodnih građevina, plan održavanja komunalnih vodnih građevina, plan zaduživanja kada povrat dugova traje dulje od 12 mjeseci i koji uključuje glavne uvjete zajmova, kredita ili drugih oblika zaduživanja, okvirni plan radnih mjesta koji sadržava isključivo najveći dopušten broj i stručne kvalifikacije zaposlenika i izdatke poslovanja. Sadržaj poslovnog plana može se proširiti o čemu skupština odlučuje običnom većinom glasova razmjernih temeljnom kapitalu danih na skupštini, a prošireni sadržaj poslovnog plana može se suziti, na isti način. Poslovni plan donosi se za razdoblje od četiri godine koje istječe 31. prosinca četvrte godine od godine u kojoj je stupio na snagu, a preispituje se i mijenja jednom u kalendarskoj godini, a zbog iznimnih okolnosti najviše dva puta u kalendarskoj godini.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti poslovni plan za četverogodišnje razdoblje u skladu s odredbama Zakona o vodnim uslugama.

- Plan gradnje komunalnih vodnih građevina

Društvo je u prosincu 2019. zasebno donijelo Plan gradnje i održavanja komunalnih vodnih građevina za 2020. (dalje u tekstu: Plan gradnje i održavanja), dok izmjene i dopune nisu donesene. Planom gradnje i održavanja utvrđene su komunalne vodne građevine koje se planiraju graditi, procijenjena vrijednost ulaganja (posebno za ukupna ulaganja, a posebno za ulaganja u 2020.) te izvori sredstava za financiranje gradnje (planirani za ukupnu investiciju, ali ne i za 2020.). Navedenim Planom, planirana su ulaganja u komunalne vodne građevine u 2020. u vrijednosti od 95.444.947,00 kn, ali nije vidljivo iz kojih izvora je planirano financirati navedenu gradnju. Također, Plan gradnje i održavanja ne sadrži opisno podatke o projektima, način i razdoblje njihove provedbe, sudionike u provedbi te izvore financiranja za 2020. kako bi bio usporediv s višegodišnjim programom gradnje. Društvo ne prati ostvarenje Plana gradnje i održavanja, što otežava usporedbu planiranih i ostvarenih radova. Plan gradnje i održavanja komunalnih vodnih građevina nije dostavljen Hrvatskim vodama radi pribavljanja mišljenja o usklađenosti s višegodišnjim programom gradnje i nije objavljen na mrežnim stranicama Društva.

Prema odredbi članka 32. Zakona o vodnim uslugama, plan gradnje komunalnih vodnih građevina mora biti usklađen s višegodišnjim programom gradnje za što Hrvatske vode izdaju pisano mišljenje na zahtjev javnog isporučitelja vodnih usluga, Ministarstva ili Vijeća za vodne usluge u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva. Također, isporučitelj vodnih usluga dužan je objaviti plan gradnje komunalnih vodnih građevina na svojoj mrežnoj stranici te ga putem te stranice držati dostupnim javnosti za sve vrijeme njegova važenja.

Državni ured za reviziju nalaže plan gradnje i održavanja komunalnih vodnih građevina dostaviti Hrvatskim vodama radi pribavljanja mišljenja o usklađenosti s višegodišnjim programom gradnje i objaviti ga na mrežnim stranicama u skladu s odredbama Zakona o vodnim uslugama. Također, nalaže sastaviti plan gradnje komunalnih vodnih građevina s podacima o projektima, načinu i razdoblju njihove provedbe, sudionicima u provedbi i izvorima financiranja kako bi bio usporediv s višegodišnjim planom gradnje te sastaviti izvješće o ostvarenju radi praćenja ostvarenja planiranih ulaganja.

– Plan poslovanja i financijski plan

Plan poslovanja i njegove izmjene sadrže podatke o obujmu usluga za proizvodnju vode na tri izvorišta i prodaju vode (domaćinstvo i pravne osobe) u naturalnim pokazateljima (količinama izraženim u m³). Plan poslovanja i izmjene ne sadrže podatke o obujmu (količini) vodne usluge javne odvodnje, prosječnom mjesečnom broju korisnika usluge vodoopskrbe i javne odvodnje po kategorijama korisnika te podatke o obujmu (količini) vodnih usluga vodoopskrbe i javne odvodnje po jedinicama lokalne samouprave. Također, Planom poslovanja nisu planirane usluge pražnjenja i odvoza otpadnih voda iz septičkih jama i usluga zbrinjavanja, od čega je u 2020. ostvaren prihod u iznosu od 501.256,00 kn. Isto tako, nisu planirani radovi na vodoopskrbnim objektima radi smanjenja gubitaka vode (radove izvodi vanjski izvoditelj na temelju okvirnog sporazuma iz 2018. i godišnjih ugovora), koji su u 2020. izvedeni u vrijednosti od 2.760.066,00 kn. Nadalje, iz navedenog Plana nije vidljivo na što se odnose radovi na vodoopskrbnim objektima u vlastitoj izvedbi, nego je samo navedeno da se radi o sanaciji i rekonstrukciji na području tri jedinice lokalne samouprave. Cjelokupni plan ulaganja na objektima javne vodoopskrbe i odvodnje u vlastitoj izvedbi s podacima o planiranim troškovima materijala (građevinskog i vodovodnog), rada montera i građevinara te rada stroja, kao i izvorima financiranja nije donesen, iako su radovi u 2020. izvedeni u vrijednosti od 3.239.613,00 kn. Plan poslovanja sadrži tablične preglede prihoda, rashoda i ulaganja bez obrazloženja skupina prihoda i rashoda te projekata koji se planiraju provoditi. Društvo sudjeluje u projektu financiranom iz sredstava Europske unije (Sustav odvodnje otpadnih voda aglomeracije Novi Vinodolski, Crikvenica i Selce) procijenjene vrijednosti od 367.636.276,00 kn, a u Planu poslovanja nije obrazložen pregled dijelova navedenog projekta. Izmjenama Financijskog plana, prihodi su planirani u iznosu od 41.895.000,00 kn, rashodi u iznosu od 42.743.087,00 kn te je planiran gubitak u iznosu od 848.087,00 kn. U okviru prihoda planirani su drugi prihodi u iznosu od 1.900.000,00 kn, a Financijskim planom i izmjenama nije utvrđena i obrazložena njihova struktura te nije vidljivo na što se odnose. Spomenuti prihodi u 2020. ostvareni su u iznosu od 3.554.669,00 kn, što je 1.654.669,00 kn ili 87,1 % više od plana. U Financijskom planu i njegovim Izmjenama, prihodi i rashodi nisu planirani prema računima iz Računskog plana koji primjenjuje Društvo, što otežava usporedbu planiranih i ostvarenih prihoda i rashoda.

Također, prihodi i rashodi nisu planirani prema djelatnostima posebno za vodoopskrbu, a posebno za javnu odvodnju kako bi se mogao planirati i pratiti poslovni rezultat za svaku djelatnost.

Državni ured za reviziju preporučuje planom poslovanja planirati podatke o obujmu (količini) vodne usluge javne odvodnje, prosječnom mjesečnom broju korisnika usluge vodoopskrbe i javne odvodnje po kategorijama korisnika te podatke o obujmu (količini) vodnih usluga javne vodoopskrbe i odvodnje po jedinicama lokalne samouprave, kao i usluge pražnjenja otpadnih voda iz sabirnih jama. Također, preporučuje planirati radove na vodoopskrbnim objektima radi smanjenja gubitaka vode te donijeti plan ukupnih ulaganja u objekte javne vodoopskrbe i odvodnje u vlastitoj izvedbi s izvorima financiranja te podacima o planiranoj visini troškova za materijal i drugih troškova. Isto tako, preporučuje financijskim planom utvrditi i obrazložiti strukturu drugih prihoda, prihode i rashode planirati prema djelatnosti posebno za vodoopskrbu, a posebno za javnu odvodnju te financijski plan sastavljati na način da podaci o planiranim prihodima i rashodima budu usporedivi s podacima o ostvarenim prihodima i rashodima iskazanim u financijskim izvještajima.

2.2. U vezi s planiranjem, Društvo navodi da je u fazi dorade Poslovnog plana koji bi u potpunosti bio u skladu sa zakonskim propisima. Također, navodi da su Planom gradnje komunalnih vodnih građevina za 2020. planirani iznosi investicija u ukupnom iznosu te je određeno koliki će dio investicije biti odrađen tijekom godine. Izvori investicije prikazani su za ukupan iznos, dok za 2020. nisu jer se omjer sufinanciranja ne mijenja tijekom godina. Nadalje, navodi da s obzirom na to da navedeni Plan ne sadrži opisne podatke o projektima i da planirani iznosi nisu razvrstani po radnim jedinicama, u Godišnjem izvješću o ostvarenju Plana navedene su investicije s detaljnim opisom i po radnim jedinicama. Nadalje, obrazlaže da je zbog statusne promjene pripajanja društva Murvica d.o.o., Crikvenica koja je provedena u 2019. bilo dosta zahtjevno planirati određene stavke.

3. Računovodstveno poslovanje

3.1. Društvo je u obvezi voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema odredbama Zakona o računovodstvu, Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja te Odluci o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja. Nepravilnosti se odnose na evidentiranje novčanih sredstava, kratkoročnih obveza i prihoda budućeg razdoblja, evidentiranje naknade za razvoj, potraživanja, dugotrajne imovine, obveza, izvanbilančne zapise te popis imovine i obveza.

- Evidentiranje novčanih sredstava, naknade za razvoj, kratkoročnih obveza i prihoda budućeg razdoblja

U poslovnim knjigama stanje na računu novčanih sredstava evidentirano je u iznosu od 6.966.229,00 kn, dok je u Bilanci na dan 31. prosinca 2020. iskazano u iznosu od 7.229.552,00 kn (stanje u Bilanci odgovora stanju na računima prema izvodima poslovnih banaka). Razlika u iznosu od 263.323,00 kn, prema obrazloženju financijskog direktora, odnosi se na uplate kupaca koje nisu povezane sa zaduženjima za vodne usluge zbog nedovoljnih podataka o uplatitelju sredstava.

U poslovnim knjigama, Društvo je za navedene uplate umanjilo novčana sredstva, a trebalo ih je evidentirati u okviru kratkoročnih obveza (obveze za primljene predujmove) dok ne utvrdi je li potrebno smanjiti potraživanje prema kupcu, izvršiti povrat ili evidentirati prihod. Godišnjim popisom imovine i obveza, Društvo nije popisalo stanja novčanih sredstava kako bi se uskladila stanja novčanih sredstava u poslovnim knjigama sa stanjem na računima prema izvodima poslovnih banaka. Također, u poslovnim knjigama druge kratkoročne obveze evidentirane su u iznosu od 6.663.507,00 kn, a u Bilanci na dan 31. prosinca 2020. iskazane su u iznosu od 3.076.873,00 kn, što je manje za 3.586.634,00 kn (3.849.957,00 kn naknade za razvoj umanjeno za neprepoznate uplate kupaca 263.323,00 kn). U poslovnim knjigama prihodi budućeg razdoblja evidentirani su u iznosu od 177.554.980,00 kn, a u Bilanci na dan 31. prosinca 2020. iskazani su u iznosu od 181.404.937,00 kn, što je više za 3.849.957,00 kn. Razlike podataka evidentiranih u poslovnim knjigama i iskazanih u Bilanci na dan 31. prosinca 2020. koje se odnose na druge kratkoročne obveze i prihode budućeg razdoblja nastale su zbog neevidentiranja obračuna, naplate i utroška naknade za razvoj (3.849.957,00 kn), umanjeno za neprepoznate uplate kupaca (263.323,00 kn). Zbog navedenog načina evidentiranja poslovnih događaja u poslovnim knjigama podaci koji se odnose na novčana sredstva, kratkoročne obveze i prihode budućih razdoblja nisu točni.

U okviru drugih kratkoročnih obveza, Društvo je evidentiralo poslovne promjene u vezi s obračunanom naknadom za razvoj na području tri jedinice lokalne samouprave zasebno za javnu vodoopskrbu (ukupno u iznosu od 3.300.200,00 kn), a zasebno za javnu odvodnju (ukupno u iznosu od 1.830.238,00 kn). Isto tako, zasebno evidentira poslovne promjene u vezi s naplaćenom naknadom za razvoj (4.954.701,00 kn) i utroškom navedene naknade (4.329.685,00 kn). Prema obrazloženju financijskog direktora, evidentiranje na navedeni način omogućuje Društvu tijekom godine praćenje stanja obračunanih, naplaćenih i neutrošenih sredstava od naknade za razvoj, a stanja na navedenim računima služe za potrebe praćenja naknade za razvoj i izvještavanja tijekom godine. Koncem 2020. na navedenim računima nisu provedena zaključna knjiženja te su ostala otvorena stanja. Kako se radi o praćenju poslovnih promjena naknade za razvoj tijekom godine u svrhu izvještavanja, stanja na navedenim računima koncem godine trebalo je zatvoriti i prenijeti na račune prihoda budućeg razdoblja, što nije učinjeno. Prema Računovodstvenim politikama Društva, sredstva za sufinanciranje kapitalnih investicija (naknade za razvoj, sredstva Hrvatskih voda, jedinica lokalne samouprave, iz fondova Europske unije i državnog proračuna) iskazuju se kao odgođeni prihod, a prihodi se priznaju u skladu s korištenjem investicije i u visini obračunane amortizacije. Nadalje, podaci za sastavljanje financijskih izvještaja za 2020. su, prema usmenom obrazloženju financijskog direktora, sastavljeni na način da su putem Excel tablica (tabličnih kalkulatora) stanja naknade za razvoj iz poslovnih knjiga umanjena na računu drugih kratkoročnih obveza, a povećana na računu prihoda budućeg razdoblja. Prema odredbama članka 12., stavaka 5. i 7. i članka 13., stavka 5. Zakona o računovodstvu, glavna knjiga je sustavna evidencija svih knjigovodstvenih promjena nastalih na financijskom položaju i uspješnosti poslovanja u određenom izvještajnom razdoblju u kojoj se ti događaji grupiraju prema njihovoj vrsti, a na temelju unaprijed pripremljenih konta, koja sukladno, potrebama poduzetnika osiguravaju podatke za godišnje financijske izvještaje. Iznosi na kontima glavne knjige za određeno razdoblje moraju biti usklađeni s iznosima iskazanim u bilanci i računu dobiti i gubitka, odnosno izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Poduzetnik je dužan voditi poslovne knjige na način da, između ostalog, osigura kontrolu unesenih podataka i ispravnost unosa podataka.

Državni ured za reviziju nalaže stanje novčanih sredstava, kratkoročnih obveza te prihoda budućeg razdoblja u poslovnim knjigama uskladiti sa stvarnim stanjem u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu. Nadalje, nalaže naknadu za razvoj evidentirati u poslovnim knjigama na računu prihoda budućih razdoblja u skladu s Računovodstvenim politikama i Zakonom o računovodstvu.

– Evidentiranje potraživanja

Koncem 2020. potraživanja od kupaca za vodne usluge te za priključke i suglasnosti iznose 18.467.549,00 kn. Na vrijednosno usklađenje odnosi se 8.871.682,00 kn tako da potraživanja od kupaca iznose 7.439.619,00 kn. Navedena potraživanja umanjena su za 2.156.248,00 kn (za pojedine kupce u pomoćnoj evidenciji evidentirane su uplate u znatno većim iznosima od zaduženja). Prema Izjavi o fiskalnoj odgovornosti za 2020., odnosno Bilješkama uz financijske izvještaje, s kupcima su usklađeni podaci o potraživanjima na 31. listopada 2020. Proveden je postupak usklađenja stanja u visini od 10,0 % ukupnih potraživanja putem izvoda otvorenih stavaka. Revizijom je utvrđeno da su u pomoćnoj evidenciji potraživanja od kupaca evidentirane preplate za 1 748 kupaca (više je uplaćeno sredstava od iznosa zaduženja u iznosima od 100,00 kn do 7.383,00 kn, a razlozi nisu utvrđeni) ukupno u iznosu od 2.156.248,00 kn. Prema navedenom, podaci o potraživanjima nisu usklađeni s kupcima. Odredbom članka 19. Zakona o računovodstvu, propisano je da godišnji financijski izvještaji moraju pružiti istinit i fer prikaz financijskog položaja i uspješnosti poslovanja poduzetnika. Prema Hrvatskom standardu financijskog izvještavanja 1 – Financijski izvještaji, financijski izvještaji trebaju istinito i fer prezentirati financijski položaj, financijsku uspješnost i novčane tokove poduzetnika. Istinito i objektivno predočavanje zahtijeva vjerno predočenje učinaka transakcije i drugih poslovnih događaja, a u skladu s kriterijima priznavanja imovine, obveza, kapitala, prihoda i rashoda.

Državni ured za reviziju nalaže poslovne događaje evidentirati u poslovnim knjigama te iskazivati podatke u financijskim izvještajima u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i Hrvatskim standardom financijskog izvještavanja 1 – Financijski izvještaji. Državni ured za reviziju preporučuje s kupcima uskladiti podatke o potraživanjima kako bi podaci o potraživanjima bili potpuni i točni.

– Evidentiranje dugotrajne imovine

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima dugotrajna materijalna imovina evidentirana je i iskazana u vrijednosti od 266.331.351,00 kn, a vrijednosno značajnija odnosi se na građevinske objekte u vrijednosti od 138.110.834,00 kn, imovinu u pripremi u vrijednosti od 78.124.469,00 kn te zemljište u vrijednosti od 21.758.674,00 kn. Društvo nema cjelovite podatke o zemljištima u vlasništvu, na korištenju odnosno pravu služnosti. Analitička evidencija svih zemljišta, koje Društvo ima u vlasništvu te koje koristi (prema broju zemljišne čestice, površini i katastarskoj općini odnosno lokaciji) nije ustrojena. S obzirom na navedeno ne može se utvrditi koje zemljišne čestice čine vrijednost zemljišta evidentiranu u poslovnim knjigama. Također, godišnjim popisom imovine i obveza zemljišta nisu u cijelosti popisana (popisana su zemljišta društva koje se statusnom promjenom u 2019. pripojilo Društvu). Prema obrazloženju financijskog direktora, vrijednost zemljišta se iz godine u godinu prenosila u poslovne knjige u ukupnoj vrijednosti, bez podataka o broju zemljišne čestice, površini, zemljišnoknjižnom ulošku te katastarskoj općini. Također, Društvo koristi zemljišta za obavljanje djelatnosti, a za koja nisu riješeni imovinskopравни odnosi te nisu upisana u zemljišnim knjigama i evidentirana u poslovnim knjigama.

Prema odredbama članaka 12. i 13. Zakona o računovodstvu, poduzetnik je dužan voditi poslovne knjige koje čine dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige, a pomoćne knjige koje se odnose na imovinu u materijalnom obliku iskazuju se u količinama i novčanim iznosima. Također, poduzetnik je dužan voditi poslovne knjige na način da osigura kontrolu unesenih podataka, ispravnost unosa podataka, čuvanje podataka, mogućnost korištenja podataka, mogućnost dobivanja uvida u promet i stanja na računima glavne knjige te mogućnost uvida u vremenski slijed obavljenog unosa poslovnih događaja.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti analitičku evidenciju zemljišta s podacima o površinama i vrijednostima u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu. Također, preporučuje poduzeti aktivnosti za utvrđivanje stvarnog stanja zemljišta kojim Društvo upravlja i raspolaze, rješavanje imovinskopravnih odnosa i evidentiranje navedene imovine u poslovne knjige.

Društvo je prema pisanom obrazloženju, u geografsko-informacijski sustav odnosno sustav za upravljanje prostornim podacima (dalje u tekstu: GIS) unijelo 30,0 % podataka o objektima infrastrukture javne vodoopskrbe i javne odvodnje. Navedeni podaci nisu povezani s analitičkim evidencijama dugotrajne imovine, a što je osnovni preduvjet za usklađenje stvarnog stanja navedene infrastrukture sa stanjima u poslovnim knjigama. U poslovnim knjigama, kod obavljanja zamjene (rekonstrukcije) navedene infrastrukture, Društvo nije evidentiralo poslovne promjene odnosno nije isknjižavalo zamijenjenu (rekonstruiranu) infrastrukturu iz evidencije dugotrajne imovine, nego je pod novim evidencijskim brojem evidentiralo imovinu tako da stanja nisu usklađena s GIS bazom podataka odnosno sa stvarnim stanjem. Primjerice, od 2018. do 2020. Društvo je u rekonstrukciju vodovodne mreže radi smanjenja gubitka vode provelo ulaganja u vrijednosti od 4.269.557,00 kn. Navedena ulaganja evidentirana su na računima imovine u pripremi prema privremenim i okončanim građevinskim situacijama. Sastavljeni su zapisnici o primopredaji. Navedena ulaganja nisu po okončanju radova prenesena u imovinu u uporabi. Odluke o stavljanju imovine u uporabu nisu donesene te nije obračunavana amortizacija, a posljedica toga je više evidentirana i iskazana vrijednost imovine u pripremi te manje evidentirana i iskazana vrijednost imovine u uporabi i ispravak vrijednosti imovine te rashodi amortizacije. Prema odredbi točke 19. Računovodstvenih politika, predmeti dugotrajne materijalne imovine iskazuju se u visini troškova nabave umanjeni za ispravak vrijednosti, a obračun amortizacije provodi se od prvog dana mjeseca koji slijedi nakon mjeseca u kojem je dugotrajna materijalna imovina stavljena u uporabu. Nadalje, koncem godine imovina u pripremi evidentirana je u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima u vrijednosti od 78.124.469,00 kn, od čega je vrijednosno značajniji projekt Sustav odvodnje otpadnih voda aglomeracije Novi Vinodolski, Crikvenice i Selce u vrijednosti od 37.502.149,00 kn. Revizijom je utvrđeno da na 1. siječnja 2020. za 20 investicija u tijeku ukupne vrijednosti od 10.636.190,00 kn nije bilo ulaganja od 2000. Društvo unutarnjim aktima nije uredilo postupak stavljanja imovine u uporabu (dostavljanje zapisnika o primopredaji, odluka o stavljanju imovine u uporabu, rokovi dostavljanja dokumentacije i drugo).

Državni ured za reviziju nalaže na temelju okončanih situacija donijeti odluke o početku uporabe sredstava s vrijednošću imovine koja je potpuno rekonstruirana ili je pri rekonstrukciji na postojećoj imovini obavljeno dodatno ulaganje, a sve u cilju pravilnog evidentiranja i povezivanja s evidencijskim brojem one imovine na kojoj su obavljena ulaganja.

Također, nalaže knjigovodstveno staviti imovinu u uporabu te obračunavati amortizaciju u skladu s Računovodstvenim politikama. Državni ured za reviziju preporučuje poduzeti aktivnosti na uspostavljanju GIS baze podataka i povezivanju s analitičkim računovodstvenim evidencijama u cilju usklađivanja stvarnog stanja navedene infrastrukture s računovodstvenim evidencijama. Nadalje, preporučuje provjeriti i procijeniti stupanj dovršenosti imovine u pripremi te procijeniti rok završetka ulaganja. Također, preporučuje u cilju pravodobnog stavljanja imovine u uporabu, unutarnjim aktima urediti postupak stavljanja imovine u uporabu.

– Evidentiranje obveza

Koncem 2020. obveze su iskazane u iznosu od 36.181.157,00 kn, od čega kratkoročne obveze iznose 24.075.278,00 kn i dugoročne obveze 12.105.879,00 kn. U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima Društvo nije evidentiralo i iskazalo obvezu prema Hrvatskim vodama u iznosu od 1.218.144,00 kn. Društvo je vodilo Projekt prve faze kanalizacije sanitarnih otpadnih voda naselja Jadranovo koji je prijašnjih godina financiran iz fondova Europske unije. Na temelju Izvješća o obavljenoj reviziji, koju je provela Agencija za reviziju sustava provedbe programa Europske unije, utvrđena je nepravilnost u vođenju navedenog projekta (znatna izmjena elemenata ugovora u odnosu na dokumentaciju za nadmetanje) te je određen financijski ispravak od 25,0 % prihvatljivih troškova utvrđenih u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava. U ožujku 2019. Hrvatske vode (posredničko tijelo) donijele su Odluku o nepravilnosti te su podnijele zahtjev za povratom novčanih sredstava u iznosu od 1.218.144,00 kn. Navedena sredstva u poslovnim knjigama Društva evidentirana su na računu odgođenih prihoda (prema investiciji i izvoru financiranja). Nakon pokrenutog upravnog spora protiv rješenja Hrvatskih voda i izjavljene žalbe, u studenome 2020. Visoki upravni sud potvrdio je da je Društvo u obvezi vratiti navedena sredstva. Sredstva u iznosu od 1.218.144,00 kn uplaćena su na račun Hrvatskih voda u travnju 2021., prije sastavljanja financijskih izvještaja za 2020. Društvo je trebalo u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima umanjiti račun odgođenih prihoda te evidentirati i iskazati kratkoročnu obvezu prema Hrvatskim vodama, što nije učinjeno. Prema odredbi točke 18. Hrvatskog standarda financijskog izvještavanja 13 – Obveze, obveza se priznaje kada je vjerojatno da će zbog podmirenja sadašnje obveze, doći do odljeva resursa iz poduzetnika i kada se iznos kojim će se ona podmiriti može pouzdano izmjeriti. Odredbama članka 19. Zakona o računovodstvu propisano je, između ostalog, da godišnji financijski izvještaji moraju pružiti istinit i fer prikaz financijskog položaja i uspješnosti poslovanja poduzetnika.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati obveze u poslovnim knjigama u skladu s Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja i iskazati u financijskim izvještajima kako bi pružili istinit i fer prikaz financijskog položaja i uspješnosti poslovanja poduzetnika u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu.

– Izvanbilančni zapisi

Koncem 2020. izvanbilančni zapisi evidentirani su u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima u vrijednosti od 36.737.589,00 kn, a odnose se na dane i primljene instrumente osiguranja (garancije banke i zadužnice).

U okviru izvanbilančnih zapisa nisu evidentirane i iskazane zadužnice dane kao instrumenti osiguranja za primljena četiri kredita kod poslovnih banaka i nabavu vozila (tri vozila) na financijski *leasing* u vrijednosti od 25.566.146,00 kn. Evidentiranje instrumenata osiguranja na računima izvanbilančnih zapisa osigurava praćenje poslovnih promjena koje nemaju izravan utjecaj na bilančnu poziciju, a u budućnosti mogu poprimiti obilježje koje može utjecati na poziciju bilance. Prema odredbama članka 7. i 12. Zakona o računovodstvu, poduzetnik je dužan u poslovnim knjigama evidentirati sve knjigovodstvene promjene u poslovnoj godini te je dužan voditi poslovne knjige koje čine dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige, a glavnu knjigu čine dva odvojena dijela, bilančni zapisi i izvanbilančni zapisi. Sastavljene su Bilješke uz financijske izvještaje koje sadrže podatke o izvanbilančnim zapisima. Odredbom članka 4. Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja, propisano je da bilješke uz financijske izvještaje sadrže dodatne podatke i dopunske informacije koje nisu prezentirane u bilanci, računu dobiti i gubitka, izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaju o novčanim tokovima i izvještaju o promjenama kapitala u skladu s odredbama odgovarajućih standarda financijskog izvještavanja.

Državni ured za reviziju preporučuje u glavnoj knjizi, na računima izvanbilančnih zapisa, evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati dane zadužnice radi praćenja poslovnih događaja koji mogu prouzročiti promjene na temeljnim računovodstvenim kategorijama. Također, preporučuje sastavljati bilješke uz financijske izvještaje na način da budu obuhvaćeni izvanbilančni zapisi.

– Popis imovine i obveza

U prosincu 2020. donesena je Odluka o godišnjem popisu imovine i obveza i osnivanju popisnih povjerenstva. U ožujku 2021. središnje povjerenstvo sastavilo je izvješće o obavljenom popisu. Popis imovine i obveza za 2020. je obavljen, ali nije cjelovit. Dugotrajna materijalna imovina popisana je samo količinski, a nakon što je obavljen fizički popis navedene imovine i utvrđeno stvarno stanje (količinski), u popisne liste nisu unesene pojedinačne vrijednosti u novčanom iznosu te knjigovodstveno stanje nije usklađeno sa stvarnim stanjem odnosno stanjem utvrđenim popisom. Imovina u pripremi u vrijednosti od 78.124.469,00 kn nije popisana i nije procijenjen stupanj dovršenosti imovine. Potraživanja u iznosu od 9.802.485,00 kn i obveze u iznosu od 217.385.097,00 kn popisani su po vrsti prihoda i rashoda prema skupinama računa iz Računskog plana, a popis potraživanja od kupaca, obveza prema dobavljačima i obveza za kredite s pojedinačnim iznosima nije sastavljen. Isto tako, nije analizirana starosna struktura potraživanja iz koje bi bilo vidljivo postoje li kašnjenja u naplati, koji su razlozi nepravodobne naplate te je li pokrenut postupak za naplatu dospjelih potraživanja. Nadalje, u Izvješću središnjeg povjerenstva o obavljenom popisu navedeno je da novčana sredstva odgovaraju iskazanom stanju u poslovnim knjigama bez navođenja o kojim se iznosima radi. Uprava nije donijela odluku o načinu evidentiranja utvrđenog viška materijala u vrijednosti od 110.616,00 kn te o rashodovanju auto guma u vrijednosti od 53.552,00 kn i sitnog inventara u vrijednosti od 24.113,00 kn. Nadalje, nije popisano potraživanje za predujam dan izvoditelju radova na sustavu odvodnje otpadnih voda u vrijednosti od 22.350.787,00 kn, nematerijalna imovina u pripremi te ulaganja u računalni softver, licence, tehničko-tehnološku dokumentaciju te prava služnosti na zemljištu, u vrijednosti od 2.407.105,00 kn, ulaganje u vrijednosne papire (dionice drugog trgovačkog društva) u iznosu od 651.659,00 kn, dugotrajna potraživanja od Grada Novog Vinodolskog u iznosu od 168.030,00 kn te izvanbilančni zapisi koji su evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima u iznosu od 36.737.589,00 kn.

Osnovna svrha popisa je utvrđivanje stvarnog stanja imovine i obveza te usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. Prema odredbama članka 15. Zakona o računovodstvu, između ostalog, propisano je da poduzetnik mora na početku poslovanja popisati imovinu i obveze i navesti njihove pojedinačne vrijednosti u količinama i novčanom iznosu. Poduzetnik je dužan tijekom poslovne godine, a najkasnije krajem poslovne godine popisati imovinu i obveze i s popisanim stvarnim stanjem uskladiti knjigovodstveno stanje.

Državni ured za reviziju nalaže obaviti cjeloviti popis imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu.

- 3.2. *U vezi s novčanim sredstvima, Društvo navodi da račun novčanih sredstava u poslovnim knjigama sadrži potražni saldo u iznosu od 263.323,00 kn (navedeni iznos u poslovnim knjigama nije prenesen sa skupine računa 10 na račune skupine 22), ali da je stanje ispravno iskazano u financijskim izvještajima (Bilanci) na poziciji kratkoročnih obveza jer se radi o nepovezanim/nepoznatim uplatama. Također, navodi da je iznos u javno objavljenim financijskim izvještajima (Bilanci i Bilješkama uz Bilancu) iskazan kao ostale kratkoročne obveze dok Društvo ne utvrdi je li za taj iznos potrebno zatvoriti potraživanje, izvršiti povrat ili evidentirati prihod ako se ne utvrdi podrijetlo. S obzirom na to da je proveden postupak pripajanja i prelazak na novi računovodstveni program, Društvo obrazlaže da nije iskazivalo prihod jer postoji mogućnost da te iznose treba evidentirati kao naplatu potraživanja te da je zbog toga navedeni iznos evidentiran na računu obveza za nepovezane/nepoznate uplate. Slijedom navedenog, Društvo smatra da je, unatoč evidentiranju određene stavke u poslovnim knjigama (na potražnoj strani novčanih sredstava, umjesto na računima u okviru kratkoročnih obveza), ispravkom i točnim iskazivanjem u javno objavljenim financijskim izvještajima realno iskazan financijski položaj Društva.*

U vezi s naknadom za razvoj, Društvo navodi da je naknadu za razvoj u javno objavljenim financijskim izvještajima (Bilanci i Bilješkama uz Bilancu) ispravno iskazalo kao prihod budućih razdoblja. Nadalje, navodi da su u poslovnim knjigama kratkoročne obveze evidentirane u iznosu od 6.663.507,00 kn, a u Bilanci su iskazane u iznosu od 3.076.873,00 kn, što je dobiveno tako da je iznos kratkoročnih obveza (6.663.507,00 kn) uvećan za neprepoznate uplate (263.322,00 kn) i umanjen za naknadu za razvoj (3.849.956,00 kn) koja se iskazuje na prihodima budućih razdoblja. Nadalje, Društvo navodi da je u poslovnim knjigama naknadu za razvoj za 2021. evidentiralo na računima prihoda budućih razdoblja.

U vezi s evidentiranjem potraživanja odnosno uplatama evidentiranim u znatno većim iznosima u odnosu na zaduženja za pojedine kupce, Društvo navodi da je započelo s analizom preplata, a da su razlog tome vlasnici velikog broja vikend objekta koji unaprijed uplaćuju fiksni dio cijene vodnih usluga. Također, navodi da su uzrok i unaprijed plaćeni troškovi priključenja objekata na vodnu infrastrukturu nakon čega slijede radovi čije izvedbe zahtijevaju određeno vremensko razdoblje.

U vezi s evidentiranjem dugotrajne imovine, Društvo obrazlaže da trenutačno ustrojava evidenciju svih zemljišta (prema broju zemljišne čestice, površini i katastarskoj općini) te će angažirati sudskog vještaka koji će procijeniti vrijednost zemljišta i unijeti ga u poslovne knjige u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu. Također, navodi da je na temelju Kataloga poslova (nove sistematizacije) proveden javni natječaj za radno mjesto (operater geografsko-informacijskog sustava / geodet) koji će, između ostalog, voditi predmetnu evidenciju.

Nadalje, navodi da je Društvo u sastavu projekta sufinanciranog iz sredstava europskog fonda – Sustav odvodnje otpadnih voda aglomeracije Novi Vinodolski, Crikvenica i Selce, u svibnju 2021. zaključilo Ugovor o isporuci opreme za održavanje sustava odvodnje – Nabava i implementacija informacijskog sustava prema kojem je odabrani isporučitelj u obvezi dostaviti kompletan softverski paket, edukaciju djelatnika naručitelja, unos podataka u GIS te isporučiti računalnu opremu, a konačni rok je ožujak 2023. do kada bi u sustavu trebali biti uneseni svi podaci koji se odnose na imovinu društva (linijski objekti, crpne stanice, vodospreme te ostali vodni objekti s pripadajućim zemljištima). Također, navodi da će unutarnjim aktima urediti isknjiženje i stavljanje u upotrebu dugotrajne imovine te navedeno provesti.

U vezi s evidentiranjem obveza, Društvo navodi da iako kratkoročna obveza prema Hrvatskim vodama nije evidentirana u poslovnim knjigama ni iskazana u financijskim izvještajima, kronologija događanja s Hrvatskim vodama detaljno je opisana u Bilješkama uz financijske izvještaje u kojoj je korisnik financijskih izvještaja dobio informaciju o povratu navedenih sredstava Hrvatskim vodama.

U vezi s evidentiranjem izvanbilančnih zapisa, Društvo navodi da je zadužnice dane kao instrumente osiguranja evidentiralo u poslovnim knjigama i iskazalo u financijskim izvještajima za 2021.

U vezi s popisom imovine i obveza, Društvo navodi da će obaviti popis imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu.

4. Prihodi

- 4.1. Ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 44.229.350,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na prihode od prodaje u iznosu od 31.145.079,00 kn ili 70,4 % ukupno ostvarenih prihoda. Nepravilnosti i propusti odnose se na cijenu vodne usluge pročišćavanja otpadnih voda te izračun koliko cijena vodnih usluga pokriva troškove.

Prihodi od vodnih usluga u iznosu od 28.033.390,00 kn odnose se na prihod od prodane količine vode u iznosu od 13.847.712,00 kn, odvodnje u iznosu od 4.352.474,00 kn te prihod od fiksnog dijela cijene vodnih usluga u iznosu od 9.833.204,00 kn. Za obračun cijena vodnih usluga Društvo primjenjuje dvije odluke o cijeni vodnih usluga, iz siječnja 2014. i 2015. Za obračun javne vodoopskrbe na cijelom području isporučitelja vodnih usluga primjenjuje se cijena prema Odluci o cijeni vodnih usluga iz 2015., dok se za javnu odvodnju na području Grada Crikvenice primjenjuje Odluka o cijeni vodnih usluga iz 2014., a za područje Grada Novog Vinodolskog te Općine Vinodolske općine Odluka o cijeni vodnih usluga iz 2015. Nakon statusnih promjena, Društvenim ugovorom iz travnja 2019., Društvo se obvezalo utvrditi jedinstvenu cijenu vodnih usluga (javne odvodnje) za cijelo područje isporučitelja vodnih usluga. Na temelju navedenog, u siječnju 2022. utvrđena je jedinstvena cijena za uslugu javne odvodnje. Osim navedenog, Društvo obavlja pročišćavanje otpadnih voda putem dva pročišćavača drugog stupnja, a uslugu ne naplaćuju korisnicima odnosno odlukama o cijeni vodnih usluga nisu bile utvrđene cijena usluga pročišćavanja otpadnih voda. U 2020. na sustav javne odvodnje priključene su 12 492 nekretnine, a ostvareni troškovi iznose 7.547.860,00 kn (na varijabilne troškove odnosi se 4.875.295,00 kn, a na fiksne troškove 2.672.565,00 kn).

Troškovi održavanja i drugi troškovi pročišćivača preneseni su na troškove odvodnje otpadnih voda koje kroz cijenu javne odvodnje plaćaju i korisnici koji ne koriste uslugu pročišćavanja otpadnih voda (u poslovnim knjigama zasebno se ne prate troškovi pročišćivača otpadnih voda). Na računu vodnih usluga Društvo iskazuje zasebno cijenu vodne usluge za javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju, naknadu za razvoj, naknade za zaštitu i korištenje voda te porez na dodanu vrijednost. Prema odredbi članka 3. Zakona o vodnim uslugama, javna odvodnja uključuje, između ostalog, pročišćavanje ako je kolektor sustava javne odvodnje priključen na uređaj za pročišćavanje industrijskih otpadnih voda. Prema odredbi članka 7. Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva, cijena vodne usluge zasebno se iskazuje u računu za vodne usluge za javnu vodoopskrbu, skupljanje otpadnih voda i njihovo dovođenje do uređaja za pročišćavanje te za pročišćavanje otpadnih voda. S obzirom na navedeno Odlukom o cijeni vodnih usluga trebalo je utvrditi i cijenu usluge pročišćavanja otpadnih voda koju Društvo pruža te visinu cijene (tarifu vodne usluge).

Državni ured za reviziju nalaže utvrditi troškove usluge pročišćavanja otpadnih voda za korisnike koji su priključeni na sustav pročišćavanja otpadnih voda, izdvojiti troškove usluge pročišćavanja iz troškova usluge odvodnje otpadnih voda te izračunati cijenu usluge pročišćavanja otpadnih voda u skladu s odredbama Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva.

Neovisni revizor obavio je u srpnju 2021. reviziju financijskih informacija sadržanih u Prijavi podataka o ekonomičnosti u djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje za 2020. i Prikazu troškova iz članaka 4. i 6. Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva za 2020. te je u srpnju 2021. sastavio zasebno Izvješće. U Izvješću su uspoređene cijene javne vodoopskrbe i javne odvodnje iz Plana poslovanja za 2015. (na temelju kojeg su utvrđene cijene vodnih usluga) u odnosu na cijene obračunane na temelju ostvarenja za 2020. Cijene vodnih usluga utvrđene su na temelju procijenjenih troškova, broja korisnika vodnih usluga i procijenjenih količina vodnih usluga. Izračun najniže osnovne cijene vodnih usluga za 2020. neovisni revizor sastavio je na obrascu Skraćeni prikaz izračuna (u skladu s Uredbom o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva). S obzirom na to da se primjenjuju različite cijene po područjima za popunjavanje Skraćenog prikaza izračunana je prosječna cijena za javnu odvodnju. Na temelju navedenog sastavio je Izvješće, prema kojem prihodi od usluga javne vodoopskrbe i javne odvodnje nisu dostatni za pokriće troškova. Fiksni dio osnovne cijene vodnih usluga obračunava se po korisniku (vodomjeru) po kategorijama potrošača (domaćinstvo, gospodarstvo), a varijabilni dio osnovne cijene po m³ isporučene vodne usluge korisniku. Fiksni dio najniže osnovne cijene javne vodoopskrbe nije dostatan za pokriće fiksnih troškova u iznosu od 321.350,00 kn, a varijabilni dio najniže osnovne cijene javne odvodnje nije dostatan za pokriće varijabilnih troškova u iznosu od 674.970,00 kn. Također, varijabilni dio cijene javne odvodnje nije dostatan za pokriće varijabilnih troškova javne odvodnje (manje za 1.024.078,00 kn). Odredbom članka 3. Zakona o financiranju vodnog gospodarstva utvrđena su načela financiranja, između ostalog, načelo povrata troškova od vodnih aktivnosti uključujući povrat troškova od vodnih usluga.

Odredbom članka 4. Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva, cijena vodnih usluga mora osigurati povrat troškova zahvaćanja vode, pogona i održavanja komunalnih vodnih građevina te isporuku vodnih usluga, i to: materijalne troškove, troškove usluga, troškove naknade za koncesiju kada je isporučitelj vodnih usluga koncesionar, troškove za zaposlene, financijske rashode (troškove), troškove amortizacije dugotrajne imovine, troškove vrijednosnog usklađivanja kratkotrajne imovine u visini 5,0 % ukupnog prihoda ostvarenog obavljanjem djelatnosti vodnih usluga te trošak naknade za korištenje voda za koje je obveznik isporučitelj vodnih usluga. S obzirom na načelo povrata troškova, cijena vodne usluge treba pokrivati troškove.

Državni ured za reviziju preporučuje provesti detaljnu analizu poslovanja radi ostvarenja mogućih ušteda s obzirom na to da su troškovi vodnih usluga za 2020. veći od osnovne cijene vodne usluge, a sve u cilju poštovanja načela povrata troškova od vodnih aktivnosti propisanog odredbama Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva te Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva.

4.2. *U vezi s prihodima, Društvo navodi da je na postojeće uređaje za pročišćavanje otpadnih voda priključeno 570 korisnika u odnosu na 12 882 korisnika vodnih usluga javne odvodnje na cjelokupnom području te da je u tijeku provođenje projekta Sustav odvodnje otpadnih voda aglomeracije Novi Vinodolski, Crikvenica i Selce, unutar kojeg su i uređaji za pročišćavanje otpadnih voda, kojim će u potpunosti biti riješen problem pročišćavanja otpadnih voda. Po završetku navedenog projekta, Društvo navodi da će preispitati udjel troškova pročišćavanja te formirati kategoriju koju će zasebno naplaćivati. Nadalje, Društvo obrazlaže da 2020. nije referentna godina za promatranje poslovanja zbog poremećaja uzrokovanih koronavirusom te da isporuka vodnih usluga nije obavljena u planiranom obujmu, kao ni mogućnost potpune organizacije Društva kako bi se troškovi optimizirali. Društvo je napravilo izračun najniže osnovne cijene vodnih usluga te u siječnju 2022. izradilo novi Cjenik. Također, navodi da Društvo neprestano analizira poslovanje i nastoji smanjiti troškove.*

5. Rashodi

5.1. Ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 44.524.227,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na troškove osoblja u iznosu od 13.764.319,00 kn ili 30,9 %, amortizaciju u iznosu od 12.910.668,00 kn ili 29,0 % te materijalne troškove u iznosu od 11.913.404,00 kn ili 26,8 % ukupnih rashoda. Nepravilnosti i propusti odnose se na troškove osoblja, nagrađivanje zaposlenika za povećane rezultate rada (stimulacije), rashode za donacije te rashode za naknade članovima Nadzornog odbora.

– Troškovi osoblja

Troškovi osoblja u iznosu od 13.764.319,00 kn odnose se na brutoplaće u iznosu od 11.852.040,00 kn i doprinose na plaću u iznosu od 1.912.279,00 kn. U travnju 2019. Društvu je pripojeno društvo Murvica d.o.o., Crikvenica, na temelju Ugovora o jedinstvenom isporučitelju vodnih usluga (dalje u tekstu: Ugovor) čime je preuzet 21 zaposlenik. Prema odredbi članka 27. Ugovora, utvrđeno je da će Društvo preuzeti sve zaposlenike društva Murvica d.o.o., Crikvenica prenošenjem svih ugovora o radu na novog poslodavca (odnosno na Društvo) uz zadržavanje svih prava i obveza iz radnog odnosa koje su stekli do dana pripajanja.

S preuzetim zaposlenicima nisu zaključeni novi ugovori o radu, nego su primjenjivani ugovori o radu preuzeti iz društva Murvica d.o.o., Crikvenica. Također, Društvo od travnja 2019. do 23. prosinca 2021. nije donijelo propise, pravilnike i druge akte kojima bi utvrdilo novu organizacijsku strukturu Društva, sistematizaciju radnih mjesta te uredilo plaće i materijalna prava zaposlenika. Koeficijenti za obračun plaća za ista radna mjesta nisu jednoobrazno utvrđeni. Revizijom je utvrđeno da se obračun i isplata plaća te drugih materijalnih prava zaposlenika obavlja primjenom dva različita unutarnja akta. Za zaposlenike koji su bili zaposleni u Društvu prije travnja 2019. primjenjuje se Pravilnik o radu iz lipnja 2013. s izmjenama i dopunama iz listopada 2017. i 2018. (sastavni dio Pravilnika je Sistematizacija radnih mjesta), dok se za preuzete zaposlenike primjenjuje Sistematizacija radnih mjesta s koeficijentima složenosti poslova iz ožujka 2019. te Kolektivni ugovor društva Murvica d.o.o., Crikvenica iz siječnja 2013. Primjenjujući različite unutarnje akte i ugovore o radu, dio preuzetih zaposlenika prima plaće za radna mjesta na kojima su raspoređeni kod prijašnjeg poslodavca. Primjerice, zaposlenik prima plaću radnog mjesta direktora na temelju ugovora o radu iz društva Murvica d.o.o., Crikvenica, u Društvu ne obavlja poslove direktora, na Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje prijavljen je na radno mjesto unutarnjeg revizora, a Društvo nema ustrojenu unutarnju reviziju. Nadalje, zaposlenici prema ugovorima o radu iz društva Murvica d.o.o., Crikvenica na radnim mjestima voditelja računovodstva, voditelja odjela financijskih poslova, voditelja odjela tehničkih poslova te voditelja odjela pravnih poslova u Društvu ne obavljaju navedene poslove, nego slične unutar postojećih organizacijskih jedinica Društva. Također, radna mjesta preuzetih zaposlenika imaju veće koeficijente složenosti poslova od radnih mjesta zaposlenika Društva u okviru istih sektora poslova – primjerice, radna mjesta financijski direktor, tehnički direktor i direktor Službe za opće, pravne i kadrovske poslove prema unutarnjim aktima Društva imaju koeficijent obračuna plaće 4,3 uz dodatak na uvjete rada 7,0 %, dok radna mjesta prema unutarnjim aktima društva Murvica d.o.o., Crikvenica kao što su voditelj odjela financijskih poslova ima koeficijent 5,15, voditelj odjela tehničkih poslova 4,95 te voditelj odjela pravnih poslova 4,45 uz fiksnu brutoaknadu u iznosu od 625,00 kn. S obzirom na to da preuzeti zaposlenici društva Murvica d.o.o., Crikvenica nisu raspoređeni na nova radna mjesta u Društvu, ne može se utvrditi koje poslove obavljaju i u okviru koje organizacijske jedinice. Na platnim listama preuzetih zaposlenika kao poslodavac navedeno je društvo Murvica d.o.o., Crikvenica, iako od travnja 2019. ne postoji. Također, revizijom je utvrđeno da se i naknada troškova prijevoza na posao i s posla obračunavala i isplaćivala na temelju različitih unutarnjih akata i odluka direktora kojim su različito uređena navedena prava zaposlenika te u različitim iznosima. Uprava Društva je u kolovožu, rujnu i listopadu 2020. predložila nacrt nove sistematizacije radnih mjesta koju je Skupština razmatrala na tri sjednice. Navedena sistematizacija nije usvojena, a u zapisnicima sa sjednica nisu navedeni razlozi neprihvatanja. Prema odredbi članka 12. Društvenog ugovora iz travnja 2019., Skupština, između ostalog, odlučuje o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Društvo je trebalo nakon statusne promjene pripajanja društva Murvica d.o.o., Crikvenica donijeti pravilnike i druge opće akte kojima bi utvrdilo novu organizacijsku strukturu, novu sistematizaciju s koeficijentima složenosti poslova te sa zaposlenicima zaključiti nove ugovore o radu, što nije učinjeno. Koncem prosinca 2021., Skupština Društva je, na elektroničkoj sjednici, usvojila novi Pravilnik o organizaciji i ustroju radnih mjesta (sastavni dio je Katalog poslova), Pravilnik o utvrđivanju platnog razreda i plaće te Pravilnik o radu.

Državni ured za reviziju nalaže sa svim zaposlenicima zaključiti nove ugovore o radu te obračunavati i isplaćivati plaće u skladu s donesenim unutarnjim aktima.

Državni ured za reviziju mišljenja je da je nepostojanje jedinstvene sistematizacije utjecalo na otežano odvijanje poslovnih procesa, jer nisu utvrđena radna mjesta s opisom poslova, čime nije osigurana jasna podjela ovlasti i odgovornosti za realizaciju poslovnih ciljeva te nije uspostavljen temelj za vrednovanje radnih mjesta i izradu sustava plaća. Također, mišljenja je da je ista prava zaposlenika u vezi s prijevozom na posao i s posla trebalo jednoobrazno obračunavati i isplaćivati.

- Nagrađivanje zaposlenika za povećane rezultate rada (stimulacija)

Tijekom 2020. pojedinim zaposlenicima je, u okviru plaće, isplaćena stimulacija u ukupnom brutoiznosu od 192.107,00 kn. Nagrađivanje zaposlenika za povećane rezultate rada (stimulacija) propisano je odredbama članaka 95. do 98. Pravilnika o radu Društva iz 2013., 2017. i 2018. Prema navedenim odredbama, propisano je da poslodavac može nagrađivati zaposlenike za povećane rezultata rada putem stimulacije po sljedećim kriterijima: izvršenjem posebnih zadataka i odgovarajućim rezultatima, racionalnosti i uštede u korištenju radnog vremena i discipliniranosti u radu, komunikativnosti, spremnosti na suradnju i drugo, za izvanredni učinak, natprosječnu kvalitetu i kvantitetu, te uzornu radnu disciplinu i odnos prema sredstvima rada i povjerenj u imovini. Stimulativni dio plaće iznosi do 20,0 % na osnovnu plaću, a utvrđuje se mjesečno ili kvartalno u postotku ili apsolutnom iznosu. Također, poslodavac može zaposlenika, zbog zalaganja i postignutih rezultata, primjenom navedenih kriterija, nagraditi u visini do jedne prosječne mjesečne plaće ostvarene u prethodna tri mjeseca u odnosu na mjesec u kojem se stimulacija dodjeljuje. Navedenim Pravilnikom nisu utvrđena mjerila za obračun kriterija. Od ukupno 121 zaposlenika Društva, stimulacija je isplaćena za 49 zaposlenika. Stimulacije su isplaćivane mjesečno na temelju odluka člana Uprave Društva u kojima je navedeno da se odobrava stimulacija zbog izvanrednog učinka i rezultata rada. Nije obrazloženo ni vidljivo koja su mjerila za izvanredne učinke i rezultate rada odnosno koje su rezultate zaposlenici postigli. Pojedinim zaposlenicima (12) isplaćena je stimulacija u visini jedne prosječne brutoplaće u rasponu od 1.438,00 kn do 14.146,00 kn. Također, pojedinim zaposlenicima (49) isplaćena je stimulacija do 20,0 % osnovne brutoplaće u rasponu od 122,00 kn do 2.227,00 kn. Sedam zaposlenika primalo je stimulaciju prema dvije osnove odnosno u visini jedne prosječne brutoplaće i stimulaciju do 20,0 % osnovne brutoplaće. Pri odobravanju i isplati stimulacija, Društvo je trebalo na prijedlog neposrednog rukovoditelja, a što bi trebalo biti sastavni dio odluka o isplati stimulacija, navesti osnovu za pojedinačne isplate stimulacija (opis aktivnosti zaposlenika s ostvarenim rezultatima njegova rada te vrijeme u kojem se aktivnost provodila).

Državni ured za reviziju nalaže jasno i nedvojbeno utvrditi mjerila za obračun kriterija te obračunavati i isplaćivati stimulacije prema kriterijima i jasnim mjerilima iz kojih će biti vidljive aktivnosti zaposlenika s ostvarenim rezultatima rada u skladu s odredbama Pravilnika o radu, čime bi se osigurala opravdanost, transparentnost i jednoobraznost procesa njihove dodjele.

- Naknada za rad članovima Nadzornog odbora

U okviru drugih troškova evidentirane su naknade za rad članovima Nadzornog odbora u iznosu od 201.043,00 kn. Tijekom 2020. održane su četiri sjednice Nadzornog odbora. Odluka o visini naknade članovima Nadzornog odbora donesena je 2016. u visini od 2.000,00 kn za predsjednika, 1.500,00 kn za zamjenika predsjednika te 1.400,00 kn za članove.

Naknade su isplaćivane mjesečno, neovisno o broju održanih sjednica Nadzornog odbora.

Državni ured za reviziju preporučuje iznos naknade za rad članovima Nadzornog odbora utvrditi i obračunavati prema broju održanih sjednica na kojima su sudjelovali, umjesto u mjesečnom iznosu.

5.2. U vezi s troškovima osoblja, Društvo navodi da je u ožujku 2022. donesen novi Pravilnik o radu i Katalog poslova (sistematizacija) te su sa zaposlenicima zaključeni novi ugovori o radu. Nadalje, navodi da se naknada troškova prijevoza na posao i s posla obračunava i isplaćuje jednoobrazno za sve zaposlenike.

U vezi s nagrađivanjem zaposlenika za povećane rezultate rada, Društvo navodi da je donesen novi Pravilnik o stimulacijama.

U vezi s naknadama za rad članovima Nadzornog odbora, Društvo navodi da s obzirom na to da Skupština odlučuje o visini iznosa navedene naknade, Uprava Društva će Skupštini dostaviti na znanje preporuku Državnog ureda za reviziju da se iznos naknade utvrdi i obračunava prema broju održanih sjednica na kojima su sudjelovali, umjesto u mjesečnom iznosu.

6. Potraživanja

6.1. Potraživanja iznose 9.802.485,00 kn, a vrijednosno značajnija odnose se na potraživanja od kupaca u iznosu od 7.439.619,00,00 kn i druga potraživanja u iznosu od 1.824.941,00 kn (potraživanja od jedinica lokalne samouprave za otplatu kredita iskorištenog za izgradnju objekata javne odvodnje, naknadu za razvoj te potraživanje za predujmove i osiguranje). Prema pomoćnoj evidenciji ukupna potraživanja od kupaca, prije ispravka vrijednosti, koncem 2020. iznosila su 18.467.549,00 kn, od čega su dospjela u iznosu od 15.470.874,00 kn ili 83,8 %. U odnosu na prethodnu godinu potraživanja su veća za 1.340.928,00 kn ili 22,0 %. Za sva dospjela potraživanja nisu poduzimane mjere naplate. Prema dostavljenim podacima mjere naplate poduzete su za dospjela potraživanja u iznosu od 6.145.214,00 kn ili 39,7 % ukupno dospjelih potraživanja (utužena su ili prijavljena u stečajnu masu, pokrenute su ovrhe ili su u postupku predstečajne nagodbe). Tijekom 2020. za naplatu dospjelih potraživanja Društvo je uputilo 895 opomena pred tužbu i obustavu isporuke vodnih usluga te su podneseni ovršni prijedlozi ukupno u iznosu od 5.669.494,00 kn. Prema obrazloženju člana Uprave, u 2020. ovrhe nisu pokretane redovito zbog pandemije koronavirusa. Računovodstveni program omogućava dobivanje podataka o poduzetim mjerama naplate za svakog kupca, a nema podataka o ukupnim potraživanjima za koje su poduzete mjere naplate na razini Društva.

U Planu otklanjana slabosti i nepravilnosti uz Izjavu o fiskalnoj odgovornosti, kao razlog neprovođenja svih mjera za naplatu potraživanja, navedeno je spajanje dviju baza podataka kupaca i uvođenje novog računovodstvenog programa. Zbog toga za više od 600 kupaca nisu pokrenute ovrhe. Nadalje, kao razlog nepoduzimanja mjera naplate navedena je nepotpuna evidencija o kupcima (nije dostavljen osobni identifikacijski broj ili rješenje o nasljeđivanju ili obavijest da je osoba umrla ili je kao vlasnik upisana strana osoba bez osobnog identifikacijskog broja ili s pogrešnom adresom te da je problem pokretanje sporova protiv kupaca s prebivalištem u inozemstvu). Kako bi se ujednačilo postupanje prema dužnicima, Pravilnikom o naplati i otpisu potraživanja iz srpnja 2020. utvrđeni su kriteriji i mjerila te postupak naplate i otpisa dospjelih potraživanja prema proceduri utvrđenoj Pravilnikom.

Ovlaštene službe za naplatu potraživanja dužne su kontinuirano pratiti stanje i poduzimati mjere naplate potraživanja te mjesečno i tromjesečno sastavljati pisana izvješća o poduzetim mjerama naplate potraživanja i dostavljati ih Upravi Društva. Navedena izvješća moraju sadržavati podatke o iznosu dospjelog potraživanja s brojem dana zakašnjenja, broju upućenih opomena i pokrenutih postupaka prisilne naplate, visinu sredstava naplaćenih na temelju instrumenata osiguranja plaćanja te podatke o zaključenim sporazumima o obročnom plaćanju, nagodbama i pokrenutim postupcima obustave ili ograničenja isporuke vodnih usluga. Mjere naplate poduzimala su dva zaposlenika. Mjesečna i tromjesečna pisana izvješća o poduzetim mjerama naplate prema odredbama navedenog Pravilnika (stupio je na snagu 1. kolovoza 2020.) nisu sastavljena.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda te sastavljati mjesečna i tromjesečna izvješća o poduzetim mjerama naplate potraživanja u skladu s odredbama Pravilnika o naplati i otpisu potraživanja. Nadalje, preporučuje ustrojiti evidenciju kupaca na način da bude potpuna odnosno sadržava podatke potrebne za poduzimanje mjera naplate.

6.2. *Društvo navodi da je 2020. bila godina u kojoj, prema odredbama Zakonom o interventnim mjerama u ovršnim i stečajnim postupcima za vrijeme trajanja posebnih okolnosti, nisu poduzimane mjere naplate bilo po ovršnim postupcima bilo skidanjem vodomjera ili zatvaranjem službenog ventila, a što se odrazilo na naplatu u promatranom razdoblju. Nadalje, navodi da je u 2022. do sastavljanja Očitovanja Društvo uputilo 6 468 opomena, pokrenulo 465 ovrha, a sve u cilju povećanja naplate. Također, Društvo navodi da namjerava revidirati Pravilnik o naplati i otpisu potraživanja i uskladiti sa sistematizacijom radnih mjesta, koja je definirala ovlasti u postupcima naplate. Obrazlaže da izvještaji o naplati potraživanja nisu kreirani unutar informatičkog programa te da će dobivanje navedenog izvještaja putem programa biti potrebno urediti i spomenutim Pravilnikom. Navodi da izvještaj o potraživanjima sadrži podatke i o neaktivnim korisnicima koji su iz raznih razloga zadržani u evidenciji (preminuli, nedostaje rješenje o nasljeđivanju i drugo), a na čijem se rješavanju permanentno radi.*

7. Gubici vode

7.1. Gubitak vode je razlika između zahvaćene i isporučene količine vode, odnosno voda koja ne stigne do krajnjeg korisnika vodnih usluga. Gubici vode uzrokovani su nedostacima u sustavu kao što su curenje na cjevovodima (puknuća i oštećenja na cijevima, spojevima te vodovodnim armaturama) i ispiranje vodovodne mreže. Prema podacima iz Prijave podataka o ekonomičnosti u djelatnostima javne vodoopskrbe, tijekom 2020. zahvaćeno je 3 181 416 m³ vode, isporučeno je 1 828 806 m³ ili 57,5 %, a gubici u vodovodnoj mreži bili su 1 352 610 m³ vode ili 42,5 %. Prema podacima Društva, gubici u vodoopskrbnoj mreži u 2018. i 2019. bili su 37,0 % i u 2020., u odnosu na prijašnje godine, povećani su na 42,5 %.

Prema podacima iz Prijave podataka o ekonomičnosti u djelatnostima javne vodoopskrbe, tijekom 2021. zahvaćeno je 3 396 336 m³ vode, isporučeno je 2 015 784 m³, a gubici u vodovodnoj mreži bili su 1 380 552 m³ vode ili 40,6 %. Od siječnja do studenoga 2022. zahvaćeno je 3 357 032 m³ vode, isporučeno je 2 056 837 m³, a gubici u vodovodnoj mreži bili su 1 300 195 m³ vode ili 38,7 %.

Prema Strategiji upravljanja vodama Republike Hrvatske, potrebno je smanjiti gubitke vode iz javnih vodoopskrbnih sustava na prihvatljive vrijednosti od 15,0 % do 20,0 %, a Europska unija prihvatljivim smatra od 15,0 % do 18,0 %.

Prema obrazloženju člana Uprave, razlog povećanja gubitaka vode dijelom je pad prodaje vode i loša turistička sezona uzrokovana pandemijom koronavirusa, a dijelom provođenje projekta Sustav odvodnje otpadnih voda aglomeracije Novi Vinodolski, Crikvenica i Selce koji zahtijeva testiranja i ispiranja vodoopskrbne mreže.

U cilju smanjenja gubitaka u vodoopskrbnom sustavu, Društvo je sredinom 2018. na temelju otvorenog postupka javne nabave s jednim gospodarskim subjektom zaključilo okvirni sporazum za utvrđivanje i provođenje interventnih mjera za smanjenje gubitaka u vodoopskrbnom sustavu u vrijednosti od 5.613.261,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Okvirni sporazum zaključen je za razdoblje od tri godine, uz obvezu zaključivanja godišnjih ugovora. Određeno je da je vrijednost radova nepromjenjiva za cijelo vrijeme trajanja Okvirnog sporazuma i godišnjih ugovora. Prema Okvirnom sporazumu, nakon završetka radova, dostavljenog izvješća o postignutim uštedama (smanjenje gubitaka od minimalno 30,0 %) obaviti će se primopredaja radova. Izvori financiranja su sredstva Hrvatskih voda (80,0 %) i vlastita sredstva (20,0 %). Okvirnim sporazumom ugovorene su sljedeće aktivnosti: utvrđivanje mjesta propuštanja na vodoopskrbnoj mreži (na dužini od 70 km), nabava opreme i organizacijske mjere u vrijednosti od 1.468.000,00 kn. Nadalje, ugovorena je izrada novih mjernih mjesta (okna) s opremom, rekonstrukcija postojećih u vrijednosti od 2.356.211,00 kn, sanacija otkrivenih curenja u vrijednosti od 1.293.600,00 kn, elaborat uspješnosti odnosno financijska analiza u vrijednosti od 300.000,00 kn te tehnička zaštita objekata u vrijednosti od 195.450,00 kn. U listopadu 2019. i ožujku 2021., zbog nepredviđenih radova, zaključena su dva dodatka Okvirnom sporazumu za utvrđivanje i provođenje interventnih mjera za smanjenje gubitaka u vodoopskrbnom sustavu u ukupnom iznosu od 1.008.682,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost tako da su radovi ugovoreni ukupno u vrijednosti od 6.621.943,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Na temelju Okvirnog sporazuma (od 2018. do 2021.) zaključena su četiri godišnja ugovora za radove na sanaciji gubitaka na vodoopskrbnom sustavu ukupne vrijednosti od 8.154.935,00 kn, a radovi su izvedeni u vrijednosti od 6.620.743,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (od čega se 2.760.066,00 kn odnosi na 2020.). Godišnjim ugovorima ugovorene su količine radova po Okvirnom sporazumu, ali nije utvrđeno na kojem će se dijelu vodoopskrbne mreže provoditi sanacija. Prvi godišnji ugovor zaključen je u listopadu 2018. u iznosu od 3.381.653,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, a u listopadu 2019. dodatak ugovoru zbog nepredviđenih radova u vrijednosti od 642.490,00 kn, što ukupno iznosi 4.024.143,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Obveza izvoditelja je utvrditi mjesta propuštanja na 70 km vodoopskrbne mreže, ali ugovorom nije utvrđeno na kojem će se dijelu vodoopskrbne mreže provoditi sanacija (dužina mreže je 272 km). Ugovoreni rok završetka radova, do listopada 2019., produžen je do ožujka 2020. Prema okončanoj situaciji iz ožujka 2020. radovi su izvedeni u vrijednosti od 3.918.236,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (od čega se na radove izvedene u 2020. odnosi 1.752.606,00 kn) i sastavljen je zapisnik o primopredaji radova. Nepredviđeni radovi izvedeni su u vrijednosti od 615.927,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na mjerenje protoka i tlaka za utvrđivanje nultog stanja u vrijednosti od 320.000,00 kn.

Zaključivanje dodatka nije u skladu s odredbom članka 1. Prvog godišnjeg ugovora kojim je navedeno da izvođač potpisom ugovora potvrđuje da je, između ostalog, neposredno detaljno pregledao lokacije gradilišta, izvršio potrebna mjerenja i upoznao se sa svim okolnostima vezanim za izvođenje radova, da je mjerenje odnosno utvrđivanje nultog stanja gubitaka osnovni podatak za uvid u stanje gubitaka, kao i za mjerenje uspješnosti provedenih mjera sanacije.

Drugi godišnji ugovor zaključen je u ožujku 2020. u iznosu od 2.266.650,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Ugovoreno je utvrditi mjesta propuštanja na 20 km vodoopskrbne mreže, ali, također, nije utvrđeno na kojem će se dijelu vodoopskrbne mreže provoditi sanacija. Ugovoreni rok završetka radova je ožujak 2021. Na temelju navedenog ugovora ispostavljene su tri privremene situacije prema kojima su radovi izvedeni u vrijednosti od 1.007.460,00 kn (sve situacije odnose se na 2020.). Okončana situacija nije ispostavljena. Prema izvješću nadzornog inženjera iz ožujka 2021., utvrđeno je da veći dio ugovorenih radova (55,6 %) nije izveden zbog pandemije koronavirusa te je predloženo ponovno ugovaranje u okviru novog godišnjeg ugovora. U navedenom izvješću nije utvrđeno koji radovi nisu izvedeni. Nasuprot tome, u ožujku 2021. sastavljen je i Zapisnik o primopredaji radova u kojem je utvrđeno da su u cijelosti izvedeni svi ugovoreni radovi tako da se Izvješće nadzornog inženjera razlikuje od Zapisnika o primopredaji radova. Nadalje, prema odredbama Drugog godišnjeg ugovora utvrđeno je da se nakon završetka neizvršenih radova obavlja ponovni pregled radova i sastavlja novi zapisnik o primopredaji radova sve dok radovi ne budu u potpunosti završeni, a što nije učinjeno. Treći godišnji ugovor, zaključen je u ožujku 2021. u iznosu od 1.330.055,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Nije navedeno radi li se o novim radovima ili radovima koji nisu izvedeni prema Drugom godišnjem ugovoru. U rujnu 2021. zaključen je dodatak Ugovoru za radove i nabavu opreme u iznosu od 366.192,00 kn, što ukupno iznosi 1.696.247,00 kn. Rok završetka radova je listopad 2021. Prema okončanoj situaciji radovi su izvedeni i nabavljena je oprema u vrijednosti od 1.528.352,00 kn. Sastavljen je Zapisnik o primopredaji radova. S obzirom na to da novi Zapisnik o primopredaji radova za radove koji nisu izvedeni prema Drugom godišnjem ugovoru nije sastavljen, otežana je usporedba izvedenih radova prema ugovorenim troškovnicima iz Drugog i Trećeg godišnjeg ugovora.

Nakon završetka radova, izvoditelj nije dostavio izvješća o smanjenju gubitaka na vodoopskrbnoj mreži, a što je bio u obvezi prema svakom od tri godišnja ugovora. Prema odredbama članka 7. navedenih ugovora, pod završetkom radova, između ostalog, podrazumijeva se dostava izvješća o postignutim uštedama (smanjenje gubitaka od minimalno 30,0 % u odnosu na nulto stanje) i *cost-benefit* analize koju je prihvatilo Društvo. Nakon završetka radova ugovorenih na temelju svakog godišnjeg ugovora trebalo je mjeriti postignute uštede, a što nije učinjeno.

Četvrti godišnji ugovor zaključen je u listopadu 2021. u iznosu od 167.895,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, a rok završetka radova ugovoren je do listopada 2022. Uz Ugovor nema izvješća nadzornog inženjera, kojim bi bili obrazloženi razlozi duljine roka za manji dio neizvedenih radova. Nadalje, u obrazloženju nadzornog inženjera iz siječnja 2022., navodi se da bi se dobilo pravo stanje u vodoopskrbnom sustavu, potrebno je duže razdoblje praćenja, a posebno u turističkom području zbog velikih razlika u potrošnji vode u zimskim i ljetnim mjesecima. Također, navodi se da su u tijeku radovi na projektu aglomeracije pa je točnije ako se mjerenja izvedu u rujnu. Prema privremenoj i okončanoj situaciji iz lipnja i listopada 2022. radovi ugovoreni Četvrtim godišnjim ugovorom izvedeni su u vrijednosti od 166.695,00 kn i sastavljen je zapisnik o primopredaji radova.

Prema Okvirnom sporazumu obavljena je primopredaja radova i u listopadu 2022. sastavljen je Izvještaj o završnom stanju, prema kojem je utvrđeno da po provedenim mjerjenjima i usvojenom izvještaju nultog stanja gubitaka, utvrđen gubitak u sustavu iznosi 41,5 l/s. Ugovorenim aktivnostima gubitak je smanjen na 28,4 l/s ili za 31,5 % te se smatra da je izvoditelj postigao ugovoreni rezultat.

Državni ured za reviziju nalaže, u slučajevima kada se pri primopredaji radova utvrdi da nisu izvedeni svi ugovoreni radovi, nakon uklanjanja nedostataka obaviti ponovni pregled radova i sastaviti novi zapisnik o primopredaji radova u skladu s odredbama ugovora. Nadalje, nalaže zatražiti od izvoditelja radova, nakon završetka radova po svakom godišnjem ugovoru, dostavljanje izvješća o postignutim uštedama u skladu s ugovorima. Državni ured za reviziju preporučuje i nadalje poduzimati aktivne mjere za smanjenje gubitaka vode s obzirom na to da su uložena značajna sredstva, a gubici su i dalje visoki.

- 7.2. U vezi s gubicima vode, Društvo obrazlaže da su gubici vode u vodoopskrbnom sustavu u 2020. porasli s 37,0 % (2019.) na 42,0 % zbog pada prodaje vode tijekom turističke sezone (u količini od 225 152 m³) uslijed pandemije koronavirusa. Nadalje, obrazlaže da je stanje gubitaka iskazano u postotcima vezano za odnos pumpane i prodane vode te ako odbaci prodaja (što je i bio slučaj u 2020.), tada bez obzira na to što je smanjeno pumpanje u odnosu na 2019. u količini od 107 309 m³, postotak gubitaka raste. Također, navodi da su navedenom stanju pridonijeli i radovi na projektu aglomeracije Novi Vinodolski, Crikvenica i Selce, odnosno dvadesetak dnevno otvorenih gradilišta gdje su se događala česta puknuća cjevovoda zbog kopanja u koridoru vodovodne infrastrukture. Nadalje, obrazlaže da prikazivanje gubitaka vode u postotku ne predstavlja stvarno stanje vodoopskrbnog sustava. Uredbom Vlade Republike Hrvatske o visini naknade za korištenje voda koja je trebala stupiti na snagu 1. siječnja 2023. (odgođena na godinu dana), propisan je način kojim će se visina naknade obračunavati sukladno IWA metodologiji odnosno ILI faktoru gdje je prema dva tipa modela potrebno dokazati neizbježni gubitak vode i navedeni pokazatelj. Društvo navodi da je Međunarodno udruženje za vodu IWA (International Water Association) utvrdilo metodu analize i kontrole gubitaka (tzv. IWA WLSG metodologiju) koju su prihvatile Hrvatske vode i nadležno Ministarstvo. Radi se o standardnom obliku za proračun bilance vode koji je primjenjiv za različite tipove vodoopskrbnih sustava, ali i vlastitog podsustava. Bilanca se prikazuje u obliku tablice u kojoj se promatra tijekom vode od proizvodnog pogona do krajnjeg korisnika. Navedena metodologija nudi mogućnost izračunavanja svih komponenti neprihodovane vode i standardizaciju pojedinih komponenti i termina. Posebnost ove metodologije je izračunavanje stvarnih i prividnih gubitaka. Pravilno planiranje mjera i aktivnosti na smanjenju gubitaka moguće je kroz spoznaju točnih količina bilance. IWA je razvila i pokazatelje koji uzimaju u obzir specifičnosti sustava, a omogućuju nadzor nad gubicima i usporedbu s drugim sustavima. Svjetska banka podržala je smjernice promatranja gubitaka izražene preko pokazatelja (ILI indikator) koji pokazuje mjeru kvalitete održavanja vodoopskrbnog sustava (održavanje, rekonstrukcija, popravci, razvoj) u cilju kontrole i smanjenja stvarnih gubitaka. Uvrštavanjem potrebnih ulaznih podataka u kalkulaciju, simulacijom za 2021. pokazatelj ILI iznosi 3,1 čime bi Društvo uštedjelo 678.145,00 kn usporedno s dosadašnjim obračunom naknade za korištenje voda. Navedeni iznos je pokazatelj kako Društvo višegodišnje djeluje po pitanju smanjenja gubitaka na vodoopskrbnoj mreži i svrstano je u bolju grupu vodovoda u Republici Hrvatskoj.

Nadalje, Društvo navodi da je po okončanju projekta Sanacije gubitaka na vodoopskrbnom sustavu i završnog izvješća glavnog nadzornog inženjera iz listopada 2022. vidljivo da su uložena financijska sredstva opravdana te se uspješno smanjio ugovorom definirani gubitak vode od 30,0 %. Nultim stanjem kumulativni vodni gubitak svih 60 zona na koje je sustav bio podijeljen iznosio je 41,53 l/s. Aktivnostima iz ugovorenog troškovnika, utvrđeno je da završnim stanjem ukupni gubitak iznosi 28,44 l/s, što znači da je smanjenje ukupnih gubitaka 31,5 %. Realizacijom projekta na vodoopskrbnom sustavu definirane su buduće aktivnosti na sustavu vezane za daljnje smanjenje gubitaka. U izvještaju završnog stanja gubitaka na području obuhvata evidentirana je i locirana 71 buduća aktivnost. Nadalje, navodi da je po svakom zaključenom godišnjem ugovoru nadzorni inženjer sastavio tablicu ugovorenih i izvršenih radova te je kroz završno izvješće inženjera dan cjelokupan pregled ugovorenog i odrađenog. Naručitelj je cijelo vrijeme trajanja okvirnog sporazuma pratio realizaciju po pojedinim ugovorima. Kroz izvještaj o završnom stanju gubitaka sumirana su sva završna mjerenja i dokazalo se smanjenje gubitaka od 31,5 %, što je bila ugovorena obveza. Također, navodi da su suglasnost za navedeni izračun smanjenja gubitaka i postignut ugovoreni rezultat svojim potpisom potvrdile i Hrvatske vode.

8. Projekti

- 8.1. Društvo provodi aktivnosti na projektu Sustav odvodnje otpadnih voda aglomeracije Novi Vinodolski, Crikvenica i Selce (dalje u tekstu: Projekt). Od 2014. do konca 2021. ulaganja u Projekt ostvarena su u ukupnom iznosu od 158.554.702,00 kn, od čega 34.619.192,00 kn u 2020. Vrijednost Projekta procijenjena je u iznosu od 367.636.276,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, a razdoblje provedbe je od 2018. do 2023. Projektom je planirana rekonstrukcija i izgradnja sustava odvodnje i transportnih sustava za otpadne vode s pripadajućim postrojenjima za pročišćavanje i opremom za održavanje sustava odvodnje u vrijednosti od 284.557.529,00 kn te izgradnja i rekonstrukcija sustava za vodoopskrbu u vrijednosti od 17.751.978,00 kn. Nadalje, planirani su drugi troškovi u vrijednosti od 31.905.290,00 kn (troškovi tehničkog nadzora, imovinskopravne pripreme, upravljanja projektom i tehnička podrška, projektiranja, informiranja, promidžbe i vidljivosti) te nepredviđeni troškovi u iznosu od 33.421.479,00 kn. Projekt se sufinancira iz sredstava Europske unije u iznosu od 261.119.567,00 kn ili 71,0 %, a preostali dio u iznosu od 106.516.709,00 kn iz sredstava Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (10,6 %), Hrvatskih voda (10,6 %) i Društva (7,8 %). Za financiranje vlastitog udjela u Projektu, kao i neprihvatljivih troškova te troškova zbog mogućih korekcija, Društvo se u siječnju 2021. dugoročno zadužilo kod poslovne banke u iznosu od 39.500.000,00 kn.

U okviru navedenog Projekta vrijednosno su značajniji radovi na izgradnji, rekonstrukciji i sanaciji sustava odvodnje i vodoopskrbe u vrijednosti od 173.579.561,00 kn te radovi na izgradnji uređaja za pročišćavanje voda u vrijednosti od 117.113.525,00 kn. Provedeno je šest otvorenih postupaka javne nabave i zaključeno je pet ugovora te dodatak ugovoru ukupne vrijednosti od 288.727.435,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Vrijednosno najznačajniji dio Projekta je Ugovor o radovima izgradnja, rekonstrukcija i sanacija sustava odvodnje i vodoopskrbe (Crveni FIDIC) koji je s izvoditeljem zaključen u ožujku 2020. u vrijednosti od 259.546.845,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, što je 85.967.284,00 kn ili 49,5 % više od procijenjene vrijednosti. Rok završetka radova je 40 mjeseci od dana uvođenja u posao (kolovoz 2023.).

U realizaciji ugovora bilo je uključeno pet podugovaratelja, ali je izvoditelj tražio izmjenu i uvođenje novih podugovaratelja zbog problema u dinamici izvođenja radova. Društvo je s izvoditeljem zaključilo dva dodatka Ugovoru (u listopadu i veljači 2020.), dok je trećim dodatkom iz listopada 2021. izmijenjena ugovorena vrijednost zbog korekcije pojedinih vrsta radova na iznos od 259.560.509,00 kn. Izvoditelj nije izvodio radove prema ugovorenom vremenskom planu te je više puta pisano upozoren na kašnjenje u dinamici izvođenja radova. Zbog kašnjenja u izvođenju radova, izvoditelju je dva puta odobrena izmjena početnog vremenskog plana bez promjene krajnjeg roka završetka radova. Prema izvještaju upravitelja projekta, iz siječnja 2022., dinamika izvođenja radova je loša, a izvoditelj je redovito upozoravan na probleme kašnjenja u izvođenju radova te da navedenom dinamikom neće izvršiti radove u skladu s vremenskim planom. Do konca 2021. ukupna vrijednost izvedenih radova po navedenom Ugovoru iznosila je 116.136.796,00 kn ili 44,7 % vrijednosti ugovorenih radova (od čega 32.539.526,00 kn u 2020.).

Nadalje, planirani Ugovor o radovima za projektiranje, izgradnju i puštanje u rad uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, postrojenja za sušenje mulja i glavnih transportnih crpnih stanica (Žuti FIDIC) procijenjene vrijednosti od 117.113.525,00 kn nije zaključen do veljače 2022. Provedena su dva postupka javne nabave. U prvom postupku pristigla je samo jedna ponuda koja je iznosila više od planirane vrijednosti te je u ožujku 2021. postupak poništen. Društvo je sredinom 2021. ponovilo postupak. Prema Zapisniku o javnom otvaranju ponuda iz siječnja 2022. na natječaj je pristiglo pet ponuda. U oba postupka dani su ispravci dokumentacije o nabavi te dodatni podaci i obrazloženja koji su objavljeni u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske. U prvom postupku bilo je jedanaest izmjena dokumentacije o nabavi te 25 odgovora i pojašnjenja, dok je rok za javno otvaranje ponuda mijenjan osam puta. U drugom postupku bilo je sedam izmjena dokumentacije te pet odgovora i pojašnjenja dokumentacije, a rok za javno otvaranje ponuda mijenjan je četiri puta. Upiti i pojašnjenja gospodarskih subjekata traženi su u dijelu nemogućnosti preuzimanja tehničke dokumentacije i uglavnom za dodatno pojašnjene i preciziranje traženih tehničkih detalja i dodatne dokumentacije.

Za navedeni Projekt zaključeno je pet ugovora javne nabave i dodatak ugovoru u ukupnoj vrijednosti od 288.727.435,00 kn (izgradnja, nadzor, oprema, upravljanje Projektom te informiranje). Osim ugovorenog, odobreni su troškovi upravljanja projektom – plaća zaposlenika koji radi na Projektu u iznosu od 964.700,00 kn, realizirani troškovi nadzora te izgradnje i rekonstrukcije sustava javne odvodnje u Marini Novi u iznosu od 1.163.882,00 kn, dok je ostatak u iznosu od 9.153.858,00 kn odobren za ostale prihvatljive troškove nastale pripremom Projekta. Postupak nabave za radove, projektiranje, izgradnju i puštanje u rad uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, postrojenja za sušenje mulja i glavnih transportnih crpnih stanica procijenjene vrijednosti od 117.113.525,00 kn u listopadu 2022. je poništen, jer je jedina valjana ponuda prelazila procijenjenu vrijednost nabave. U studenome 2022. za navedeno je pokrenut novi postupak nabave procijenjene vrijednosti od 185.000.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Procijenjena vrijednost Projekta koja je iznosila 367.636.276,00 kn povećana je na 485.009.876,00 kn, što je 117.373.600,00 kn ili 31,9 % više. Također, radovi na Projektu ne provode se u cijelosti planiranom dinamikom zbog poteškoća koje je imao izvoditelj radova s podizvoditeljima i nedostatkom radne snage.

Nadalje, kašnjenje u provođenju postupka javne nabave za ključnu aktivnost projektiranje, izgradnju i puštanje u rad uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, postrojenja za sušenje mulja i glavnih transportnih crpnih stanica može uvjetovati kašnjenje u odnosu na postavljene rokove gradnje (konac 2023.) i poskupljenje predviđenih radova. Povećanje vrijednosti te kašnjenje u provedbi dovodi u pitanje sufinanciranje Projekta sredstvima Europske unije. U općim uvjetima Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava predviđena je mogućnost raskida u slučaju neispunjavanja ugovornih obveza. U poslovnim knjigama Društva, Projekt se ne prati cjelovito, nego su troškovi vezani za pripremu i realizaciju iz prijašnjih godina evidentirani na različitim računima investicija u tijeku, što otežava praćenje cjelokupne investicije odnosno Projekta.

Državni ured za reviziju preporučuje poduzeti mjere za pravodobnu provedbu radova kako bi se Projekt završio u planiranim rokovima i osiguralo financiranje u skladu s Ugovorom o dodjeli bespovratnih sredstava. Također, preporučuje više pozornosti posvetiti sastavljanju dokumentacije za nadmetanje i objavama ispravaka u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske na način da podaci i ispravci budu jasni i točni, a u cilju smanjenja vremena provedbe postupaka nabave i završetka projekta u ugovorenim rokovima.

- 8.2. *U vezi s Projektom, Društvo obrazlaže da je Ugovorom za usluge upravljanja u provedbi projekta (Sustav odvodnje otpadnih voda aglomeracije Novi Vinodolski, Crikvenica i Selce), sufinanciranim sredstvima Europske unije, u okviru jedinice za provedbu projekta ugovoreno šest stručnjaka (voditelj projekta, stručnjak za odvodnju otpadnih voda, stručnjak za tehnologiju pročišćavanja otpadnih voda, stručnjak za financije, stručnjak za pravna pitanja te stručnjak za planiranje, praćenje i kontrolu Projekta) s referencama u provedbi projekata, koji svatko u svom djelokrugu predlaže mjere za pravodobnu provedbu radova. Nadalje, obrazlaže da je analizom kadrovskih, tehničkih i pravnih kapaciteta utvrđeno da kapaciteti Društva nisu dostatni za provođenje predmetnog projekta jer vrijednost projekta značajno nadilazi vrijednosti provedenih projekata u djelatnosti vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja te je studijom izvedivosti projekta definirana vanjska jedinica za provedbu projekta koja je, između ostalog, zadužena i za praćenje rokova projekta te poduzimanje svih radnji u cilju realizacije projekta u ugovorenim rokovima kako bi se osiguralo financiranje u skladu s Ugovorom o dodjeli bespovratnih sredstava. Također, navodi da Hrvatske vode kao posredničko tijelo imaju primarni zadatak kontrole Projekta pa tako predstavnik Hrvatskih voda sudjeluje na mjesečnim sastancima jedinice za upravljanje i nadzor te daje mišljenja u cilju pravodobne realizacije projekta. Nadalje, navodi da je u vezi s Ugovorom o radovima za projektiranje, izgradnju i puštanje u rad uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, postrojenja za sušenje mulja i glavnih transportnih crpnih stanica (Žuti FIDIC), između ostalog, Društvo provelo prethodna savjetovanja (studeni 2019., listopad 2020., lipanj 2021. te studeni 2022.) kako bi se prije postupka javne nabave (zaprimljenim primjedbama, prijedlozima i savjetima) kvalitetnije pripremila dokumentacija o nabavi. Također, prvotna dokumentacija je prošla i prethodnu kontrolu stručnih službi posredničkog tijela Hrvatskih voda čije su primjedbe uključene u dokumentaciju. Nakon provedenog postupka, kada je pristigla samo jedna ponuda, koja je prelazila procijenjenu vrijednost nabave i osigurana sredstva, nije se dobilo odobrenje Hrvatskih voda za povećanje osiguranih sredstava. Slijedom navedenog, Hrvatske vode su zatražile da se postupak nabave poništi te da se dokumentacijom smanje tehnički zahtjevi kako bi se dobilo više ponuda, a između ostalog i povoljnija ponuda.*

Nadalje, navodi da je u drugom postupku pristiglo pet ponuda (što je pokazatelj otvorenosti natječaja, povećanja mogućnosti pristupa nadmetanju te dobivanja tržišno niže ponudbene cijene), a kako su sve ponude prelazile procijenjenu vrijednost nabave, Hrvatskim vodama dostavljena je Analiza cijena za procjenu prihvatljivosti povećanja investicijske vrijednosti projektnog elementa (prvi put u ožujku 2022. koju je odbilo posredničko tijelo, a zatim u svibnju 2022. ažuriranoj sukladno očitovanju Hrvatskih voda). Nadalje, navodi da je Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja u svibnju 2022. zaprimilo dopis Hrvatskih voda vezan za davanje suglasnosti o budućem osiguranju sredstava za navedeni projekt te je u lipnju 2022. spomenuto Ministarstvo dalo suglasnost i kao posredničko tijelo razine jedan potvrdilo Društvu da će imati osigurana sredstva nužna za pokretanje i završetak predmetnog postupka odabira ponude i zaključivanja ugovora o nabavi. Navedena sredstva odnose se na razliku između vrijednosti najpovoljnije ponude i raspoloživih sredstava iz Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava te udjel sredstava iz državnog proračuna u komponenti nacionalnog sufinanciranja sukladno omjerima definiranim u Ugovoru o sufinanciranju projekta u trenutku donošenja odluke o odabiru najpovoljnije ponude. Također, obrazlaže da je u pojašnjenju suglasnosti navedeno sljedeće: slijedom dosadašnje provedbe postupaka javne nabave za navedeni projekt utvrđen je znatan rast cijena radova u odnosu na procijenjene troškove; korisnik je napravio analizu i procjenu nove vrijednosti projektnog elementa; Hrvatske vode kao posredničko tijelo potvrdile su ispravnost analitike i procjene te prihvatljivost povećanja vrijednosti pojedinog projektnog elementa; povećanje vrijednosti predmetnog projekta opravdano je i realno s obzirom na stanje na tržištu; unutar sredstava dodijeljenih Ugovorom o dodjeli bespovratnih sredstava ni kroz sredstva korisnika ne postoji mogućnost pokrivanja nastale razlike u troškovima; Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u svojstvu upravljačkog tijela potvrdilo je da je moguće u opravdanim slučajevima povećati iznos dodijeljenih bespovratnih sredstava (putem izmjene Odluke o financiranju i zaključivanjem Dodatka Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava) te je Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj u ožujku 2022. donijela Zaključak o prihvaćanju daljnje dodjele dodatnih sredstava preko raspoložive alokacije za projekte vodno-komunalnog sektora odobrenih u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. Nadalje, navodi da je Odlukom o odabiru iz srpnja 2022. Društvo izvršilo rangiranje pravovaljanih ponuda, međutim, zbog izjavljene žalbe te prihvaćanja žalbe od strane Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave, Društvo kao naručitelj je poništilo postupak nabave te sukladno Odluci o poništenju postupka nabave (iz rujna 2022.) provelo novi postupak nabave (obavijest o nadmetanju objavljena je 14. studenoga 2022. u Oglasniku javne nabave). Također, navodi da je računovodstveno praćenje projekta organizirano prema zahtjevu posredničkog tijela na način da se svaki ugovor vodi na svom računu kako bi se olakšalo praćenje svakog ugovora. Provjerom računovodstvenog praćenja projekta na licu mjesta od strane posredničkog tijela iz listopada 2022., do dana pisanja Očitovanja Društvo navodi da nije dobilo nalaz.

9. Javna nabava

- 9.1. Društvo je sektorski naručitelj i obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi. U prosincu 2019. donijelo je Plan nabave za 2020. te četiri izmjene Plana nabave i objavilo ih na mrežnim stranicama. Nabava roba, radova i usluga planirana je u vrijednosti od 191.905.480,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Registar ugovora i okvirnih sporazuma objavljen je u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2020., otvorenim postupcima nabave nabavljeni su roba, radovi i usluge u vrijednosti od 304.711.111,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Vrijednost jednostavnih nabava iznosi 10.233.086,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Društvo nije unutarnjim aktom utvrdilo obveze i odgovornosti sudionika u procesu planiranja nabave (tko je zadužen za sastavljanje plana nabave te tko je zadužen za praćenje ostvarenje plana nabave), tijekom kolanja i čuvanja dokumentacije te praćenje realizacije ugovora. Nadalje, nije utvrdilo zadaće i odgovornosti sudionika u postupcima nabave. Nepostojanje jasnih i unaprijed određenih pravila i procedura u sustavu nabave može značajno utjecati na pravilnost provedbe postupaka nabave i postizanje planiranih ciljeva nabave.

Državni ured za reviziju preporučuje unutarnjim aktom urediti planiranje nabave utvrđivanjem obveza i odgovornosti pojedinih sudionika u procesu nabave, tijekom kolanja i čuvanja dokumentacije na osnovi koje se sastavlja plan nabave, faze i rokove planiranja te način prikupljanja potreba za nabavu roba, usluga i radova.

U lipnju 2017. donesen je Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave (dalje u tekstu: Pravilnik) kojim su utvrđeni, između ostalog, pragovi jednostavne nabave te pokretanje i provedba postupaka jednostavne nabave. Prema navedenom Pravilniku, nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti do 20.000,00 kn provodi se izdavanjem narudžbenice ili zaključenjem ugovora. Postupak nabave roba i usluga te projektnih natječaja i radova procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 20.000,00 kn do 100.000,00 kn provodi se izdavanjem narudžbenice, zaključenjem ugovora i/ili upućivanjem poziva na dostavu ponuda na adresu jednog gospodarskog subjekta. Postupak nabave roba, usluga i projektnih natječaja procijenjene vrijednosti od 100.000,00 kn do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn provodi se upućivanjem poziva na dostavu ponuda na adrese tri gospodarska subjekta po vlastitom izboru i/ili objavom na mrežnim stranicama. Rok za dostavu ponuda ne može biti kraći od tri dana od dana zaprimanja poziva na dostavu ponuda, a rok za donošenje odluke o odabiru najpovoljnije ponude ili o poništenju postupka nabave je do 60 dana od dana isteka roka za dostavu ponude. Pragovi vrijednosti nabave (roba, usluga te projektnih natječaja i radova) izravnim ugovaranjem, bez provedbe postupaka nabave, previsoko su postavljeni. Propisani minimalni rok za dostavu ponuda od najmanje tri dana od dostave poziva može biti prekratak za pripremu ponude, a propisani maksimalni rok za donošenje odluka o odabiru najpovoljnije ponude predug s obzirom na potrebu za nabavom. Time se može ograničiti broj ponuda i utjecati na njihovu kvalitetu, a posljedica toga može biti neuspješan postupak nabave ili ozbiljni problemi u provedbi postupaka nabave. Rokovi za podnošenje ponuda i donošenje odluke o odabiru ponude trebaju biti optimalni, a postupke nabave treba pravodobno započeti. U općim aktima potrebno je odrediti optimalne rokove.

Državni ured za reviziju preporučuje u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, prema načelima javne nabave, općim aktima promicati potpunu i otvorenu konkurentnost postupaka nabave utvrđivanjem nižih pragova do kojih se nabava roba, radova i usluga može nabaviti izravnim ugovaranjem, bez provedbe postupaka nabave. Isto tako, preporučuje određivanje optimalnih rokova koji će omogućiti gospodarskim subjektima dovoljno vremena za pripremu i dostavu ponuda odnosno primjerenih rokova za odabir ponude u cilju pravodobne nabave.

U 2020. provedeni su postupci jednostavne nabave u iznosu od 10.233.086,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na robu odnosi 4.557.114,00 kn, usluge 4.502.273,00 kn i radove 1.173.698,00 kn. Revizijom je utvrđeno da su u devet postupaka jednostavne nabave roba, radova i usluga ugovorene vrijednosti od 2.000.089,00 kn pozivi na dostavu ponuda upućeni na adrese tri gospodarska subjekta te nisu objavljeni na mrežnim stranicama Društva. Navedeno se odnosi na nabavu radova na vodnim građevinama i objektima vodoopskrbe u vrijednosti od 479.313,00 kn, nabavu informatičke opreme za prijenos podataka u vrijednosti od 199.170,00 kn, polietilenskih cijevi za vodu u vrijednosti od 198.955,00 kn, servisiranja i baždarenja vodomjera u vrijednosti od 192.020,00 kn, usluga servisa i održavanja komunikacijske opreme nadzorno-upravljačkog sustava u vrijednosti od 189.379,00 kn, održavanja uređaja za detekciju kvarova na cjevovodima i mjerno-regulacijske opreme u vrijednosti od 189.140,00 kn, usluga ugradnje i izmjene mjernih mjesta i napojnih uređaja u vrijednosti od 188.000,00 kn, nabavu crpki s opremom za vodovod u vrijednosti od 186.250,00 kn te vodomjera u vrijednosti od 177.862,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Za navedene postupke pristigle su od jedne do tri ponude. S obzirom na to da Društvo nije objavljivalo pozive na dostavu ponuda na mrežnim stranicama, ponude nisu mogli dostaviti svi zainteresirani, nego samo odabrani gospodarski subjekti, tako da nisu poštovana načela javne nabave (između ostalog, načelo tržišnog natjecanja, načelo jednakog tretmana, načelo transparentnosti). Skreće se pozornost da svi registrirani sektorski naručitelji mogu od lipnja 2021. provoditi postupke jednostavne nabave kao cjeloviti postupak sve do objave obavijesti o dodijeljenim ugovorima u okviru izdvojenog modula u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske. Također, u odlukama o početku postupka nabave odnosno pozivima na dostavu ponuda Društvo nije zatražilo jamstva za ozbiljnost ponude i uredno izvršenje ugovora te otklanjanje nedostataka u jamstvenom roku za pokriće odgovornosti iz djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje u postupcima jednostavne nabave pozive na dostavu ponuda upućivati većem broju gospodarskih subjekata i objavljivati ih na mrežnim stranicama Društva, a sve u cilju poštovanja načela transparentnosti i jednakog tretmana. Nadalje, preporučuje utvrditi prema potrebi, u odlukama o početku postupka nabave i pozivima na dostavu ponuda, slučajeve u kojim će od ponuditelja zatražiti jamstva za ozbiljnost ponude, uredno ispunjenje ugovora te otklanjanje nedostataka.

- 9.2. *U vezi s javnom nabavom, Društvo navodi da će donijeti unutarnji akt kojim će urediti planiranje nabave. Također, navodi da je u postupku izrade izmjene Pravilnika o jednostavnoj nabavi prema Smjernicama za provedbu postupaka jednostavne nabave iz rujna 2022. koje je donijelo Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja.*

Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Društva za 2005., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom za 2020. provjereno je je li Društvo postupilo prema nalozima i preporuci danim u prošloj reviziji.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuka iz prošle revizije i njihov status. Također, navode se nalozi i preporuka čija provedba zbog opravdanih razloga nije primjenjiva.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka*	Status
	1	2	3	4	5
1.	Dugotrajna materijalna imovina	2005.	Poduzeti potrebne radnje u cilju ispunjenja ugovora kako bi se objekti javne vodoopskrbe stavili u funkciju u planiranom roku.	-	provedeno
2.		2005.	Nakon završetka radova, sastaviti zapisnik o primopredaji radova.	-	provedeno
3.		2005.	Obračunati i naplatiti ugovornu kaznu zbog kašnjenja u izvođenju radova propustom izvoditelja.	-	provedeno
4.		2005.	Kad Društvo namjerava izvoditi radove kao podizvoditelj, u dokumentaciji za nadmetanje i uputama ponuditeljima navesti mogućnost da će pojedine radove izvesti Društvo prema cjeniku Društva, kako bi se pri sastavljanju ponuda i formiranju ponudbenih cijena svim ponuditeljima omogućilo nadmetanje pod jednakim uvjetima.	-	nije primjenjivo
5.		2005.	Preispitati realnost cijena zemljanih i sličnih radova utvrđenih cjenikom radi usklađenja s tržišnim cijenama, s obzirom na to da cjenik Društva nije mijenjan unatrag šest godina, a da je zemljane radove na izgradnji vodoopskrbnog sustava Društvo izvodilo po cijenama znatno nižim od cijena navedenih u ponudama drugih ponuditelja.	-	nije primjenjivo

*Društvo nije bilo obvezno dostaviti Plan provedbe naloga i preporuka nakon obavljene financijske revizije za 2005.

Obrazloženje danog naloga i preporuke koji nisu primjenjivi daje se u nastavku.

- U 2020. Društvo nije izvodilo radove kao podizvoditelj.
- S obzirom na registrirane djelatnosti, Društvo ne obavlja zemljane radove na tržištu tako da nisu ni Cjenikom drugih usluga utvrđene navedene cijene.

IV. ČLANOVI NADZORNOG ODBORA I UPRAVE

1. Nadzorni odbor:

Dragan Magaš	predsjednik od 23. travnja 2019. do 28. srpnja 2021.
Nikola Deranja	zamjenik predsjednika od 23. travnja 2019. do 28. srpnja 2021.
Nikola Deranja	predsjednik od 28. srpnja 2021.
Dragan Magaš	zamjenik predsjednika od 28. srpnja 2021. do 22. prosinca 2021.
Sanja Knežević	zamjenica predsjednika od 22. prosinca 2021.
Sanja Knežević	članica od 23. travnja 2019. do 22. prosinca 2021.
Božidar Zubčić	član od 23. travnja 2019. do 28. srpnja 2021.
Goran Cerović	član od 23. travnja 2019. do 28. srpnja 2021.
Željko Miklić	član od 15. prosinca 2016. do 28. srpnja 2021.
Zoran Rubčić	član od 23. travnja 2019.
Kazimir Lučić	član od 28. srpnja 2021.
Irena Udovičić	članica od 28. srpnja 2021.
Danijel Tomić	član od 28. srpnja 2021.
Miljenko Manestar	član od 27. listopada 2021.

2. Uprava:

Igor Uremović	član od 23. travnja 2019.
Veselko Mutavgjić	član od 23. travnja 2019. do 12. srpnja 2022.